

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaz 10 860

Viimsi Teataja

30 aastat Estonia hukust – ka ellujääjate katastroof

MEENUTUS 28. septembril möödub 30 aastat parvlaeva Estonia hukust. Seda ööd peab viimsilane **Hannes Kadak** enda teiseks sünnipäevaks, sest ta oli üks vähestest, kellel õnnestus katastroofist eluga pääseda.

Jane Saks
Viimsi Teataja
toimetaja

Teie eestvedamisel paigaldati Naissaarele Estonialt pääsenutele meenutuspink. Kuidas see idee tekkis?

Idee tekkis teiste pääsenutega rääkides. Naissaar on kohana hästi rahulik ja tundus sobiv selleks, et sinna minna nii rahu leidma kui ka toimunud õnnetust meenutama. Estonia laev lahkus Eestist viimast korda 30 aastat tagasi ning sõitis Naissaare ja mandri vahelt läbi. Olin ise siis alles 23-aastane...

Ka mälestuspingi kivil on enda pääsemise lugu. Nimelt hakati Tallinnas Koplis ühte kortermaja ehitama ja see kivi oli põõsasse viisatud. Mina leidsin selle ja nii tekkis mõte teha kivist meenutuspink. Möödunud aastal tulid oma ideed ka valla kultuuriosakonnale tutvustama ja nii hakkas asi liikuma.

Usun, et kõigil Estoniaga seotud inimestel on pingil hea istuda, aga muidugi on see mõeldud ka kõigile teistele. Ma väga loodan inimeste mõistmisele, et seda ei hakataks sodima ega lõhkuma.

Kas see on Teie teada esimene mälestusmärk neile, kes pääsesid? Palju on mälestusmärke hukkunutele, aga pääsenutele mõeldud mälestusmärkide kohta mul info puudub.

Laeval olite Te meeskonnaliikmena. Kas see oli Teie esimene töökoht?

Varasemalt olin Siberi vahel sõitval kaubalaeval, millega Põhjameeres ka õnnetus juhtus, aga laev ära ei uppunud. 17-aastasena oli mul võimalus käia kolmemastilise purjekaga ümber Euroopa.

Estoniale minnes olin ma äsja teist korda merekooli lõpetanud.

Pärast teist lõpetamist marssisin ulja noormehena kaadriinspektori juurde ja ütlesin: "Tere, mehaanik saabus, kas tööd saab?" Mulle vastati, et otse mehaanikuks ei saa, aga motoristi kohta on Estonia peale pakkuda küll. Mul oli nii hea meel! Laeval hakkasin vahimotoristik ja tol ööl, minu kümnendal tööpäeval, sattus minu vahetus olema kell 00.00–04.00.

Kui merel olla ja seal töötada, siis tead, et laev tormis kõigub kahele poole. Sel korral laev vajus küljele ja enam tagasi ei tõusnud, vaid vajus edasi. Meremeestele oli siis teada, et kui autotekki pääseb juba vesi, siis enam midagi teha ei ole. Seega need jutud, et kui oleks veel kuskilt mingi luugi lahti teinud või miskit... need ei aita enam midagi päästa.

Kui tihti Te Estonia hukule mõtlete?

Mitte väga. Sellist asja, et ma tihti meenutan või et juhtunu ajaks mind öösiti üles, ei ole. Pärast õnnetust oli mul võimalus rääkida ja ma arva, et tegin seda kuu aega iga päev – see mind ka aitas. Mul oli inimene, keda sain usaldada ja kes kordagi ei öelnud, et ta on kuulamisest väsinud.

Ma olen enda jaoks õnnetusega rahu teinud ja teistpidi – see pani mind maailma peale teisiti mõtlema. Nähes, kui tühistest asjadest inimesed probleeme teevad, tekib mõte, et istuge maha ja rääkige asjad selgeks!

Uppuvas laevas, kus inimesed olid üksteise ümber puntras ja mäsus käis... seal ei olnud nii nagu filmis, et aidatakse hädasolijat. Nagu päästmisel alati öeldakse – päästa iseennast! Seda õpetatakse ka esmaabikoolitustel ja nii ka päriselt on. Keegi lükkab sulle näpu silma, keegi küünistab ja samal ajal üritad ise päästema ronida, mille serv on tegelikult üsna kõrge.

Kui te olete kunagi meres laste

Estonialt pääsenud. Paremt: Hannes Kadak, Krista Kööp, Marge Rull, Helve Reinberg (end. Blumfeld) ja Indrek Pungar 14. septembril Naissaarel parvlaevalt Estonia pääsenute meenutuspingi avamisel.
Foto: erakogu

madratsiga hullanud, siis kas olete proovinud sinna vees olles ka peale ronida? Kui jalad põhja ulatuvad, siis see ehk isegi õnnestub, aga kui jalad põhja ei ulatu, kas siis ka õnnestub? Nüüd kujutage ette, et päästemaad serv on kahe madratsi kõrgune ehk siis topelt kõrge. Nii saate aru, kui keeruline oli paati pääsemine ja kui teised sul veel otsas ripuvad... Iga koht päästemaadis suurendas lootust eluga pääseda, seega käis seal tõeline olemusvõitlus. Ümberringi oli juba ka uppunuid ja hädalisi.

Juba parves olles hakkasime tapsipi ka teisi aitama. Aga tegelikult oli nõnda, et kui ise juba parve said, olid selleks hetkeks ära kulutanud sedavõrd palju energiat, et oleks soovinud veidi hinge tõmmata. Samas nägid, et äkki saab veel kedagi aidata.

Seal ei olnud vahet, kas oled tugev või nõrk, mees või naine – sel hetkel on korruga kõik ühtmoodi hädas ja kõigil on soov ellu jääda. Kuidas pääsemine käib, on juba õnne asi. Kõigepealt tuli laevast välja saada, siis paati pääseda ja mitte ära külmuda. Meid tõsteti välja alles hommikul kell 8. Hea oli, et kopter jõudis...

Kas 28. september on Teile kuidagi teistmoodi päev?

Ikka. Nendega, keda ma pääsenutest tean, saadame sõnumeid ja soovime: "Palju õnne sünnipäevaks!"

Aga pereringis?

Seal me seda teemat üles ei võta ja ei ole ka tähtsust. Perega on pigem argisemad teemad. Pääsenud ei pea elu lõpuni leinas olema. Oli suur õnnetus, aga tahaks elust rõõmu tunda. Soovin, et inimesed ei oleks nii kiuslikud – kunagi ei tea, mida homme päev toob.

Kuivõrd olete lugenud ilmunud raamatuid Estonia huku kohta või seriaale vaadanud?

Olen vaadanud, aga paljud paistavad liiga kommertslikud. Laevahuku põhjus oli juba ammu uurimiskomisjoni poolt välja öeldud, mida seal enam uurida. Üks huvitav hüpotees on hiljuti mõttena välja käidud – äkki sõitis laev varem mõnele ulpivale, näiteks kontainerile, otsa?

Kas seda tundnud ei oleks?

Kui laev tormis sõidab ja väriseb, siis ei pruugi. Kujutage ette, et sõidate autoga metsavahelisel teel, sajab vihma, on kõva tuul ja kõik rägiseb. Kas märkaksite, kui oksast üle sõidate? Oleneb oksa suurus, aga vähe tõenäoline, eks?

Kui ma aga Teie käest küsin – mis tol ööl juhtus?

Ma nägin ise kaamerast – vesi tuli aparelli vahelt sisse. Kui ma küsisin, miks vesi sealt tuleb, siis ütles mehaanik, et visiir oli eest ära. Vett

■ Estonia uppus 28. septembril 1994 kella 00.55 ja 02.03 vahel, sõites Tallinnast Stockholmi 989 inimesega pardal, kellest päästeti 137. Õnnetuses hukkus 852 inimest.

ei olnudki palju vaja, sest Estonia tohtis peale võtta 3000 tonni. Laev oli aga autosid ja inimesi täis, seega oli varu vähe alles.

Ma loodan, et inimesed leiavad tee Naissaarele ja isegi, kui kedagi Estonialt ei tundnud, siis saab meenutuspingil mõelda enda lähedastele. Rahu leidmine võib teinekord keeruline olla, aga ehk on seda pingil mõnevõrra kergem teha. Samuti soovin, et inimesed oleksid ikka abivalmid, sest kunagi ei tea, millal endal abi tarvis võib minna.

tasub teada

Mälestuskirik kaldapealsel

■ Viimsi Püha Jaakobi kirik on esimene uus luterlik kirik Eestis pärast II maailmasõda. Kiriku arhitektid on Martin Aunin ja Erkki Ristoja. Rannapealne pühakoda on pühitsetud 25. juulil 2007. aastal ja on püstitatud kõigi merel hukkunute mälestuseks. Kiriku ees asub mälestuskivi kõigi parvlaeva Estonia õnnetuses hukkunud 852 inimese nimega.

■ Estonia huku 30. aastapäeva mälestuskontsert "Laulan üle merede" toimub 28. septembril kell 19 Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Kavas on eesti, soome ja rootsi heliloojate muusika: Sibelius, Hillborg, Tormis, Tüür, Kreek, Mägi, Grigorjeva. Esinevad VHK keelpilliorkester (dirigent Rasmus Puur) ja Virgo Veldi (saksofon). Pileteid müüakse kohapeal enne kontserdi algust.

Viimsi Püha Jaakobi kiriku juures asuv mälestuskivi reisi-laev Estoniale. Foto: Jane Saks

JUHTKIRI

Ettevõtlusaasta tegevused jätkuvad

Möödunud aasta ettevõtluspäeval andsime laiemalt teada, et aasta 2024 on Viimsis ettevõtlusaasta. Nüüd on aastaring täis saamas, 2. oktoobril toimub järjekordne ettevõtluspäev ja on õige aeg vaadata, mis on toimunud ja mis veel ees ootamas.

Viimsi vald on koostamas uut üldplaneeringut ehk valla ruumilise arengu kava. Ka aprillis toimunud visiooni-päeval oli põhiteemaks üldplaneeringu koostamine ja nagu aasta varemgi, oli moodustatud eraldi ettevõtluse töörühm. Arutatu põhjal tehtud kokkuvõtted on avaldatud Viimsi Teatajas.

Ettevõtluse arengust huvitatutel soovitatakse tutvuda üldplaneeringu sotsiaal-majandusliku uuringuga. Nagu uuringust selgub, on arenguvõimalusi mitmeid ja peame leidma Viimsi jaoks sobivaima. Uuringu ongi välja pakutud arengustsenaarium, mis tugineb aruteludele, küsitlustele ja analüüsidele ning on kompromiss erinevate lähenemiste vahel.

Viimsi valla uus üldplaneering seab muuhulgas eesmärgiks luua soodne ja atraktiivne keskkond ettevõtluse arenguks. Soovime seeläbi toetada kohalikke ettevõtjaid ja luua tingimused, mis kutsuvad siia uusi ning innovaatilisi ettevõtteid. Ettevõtluse edendamine aitab kaasa kohaliku majanduse elavdamisele, töökohtade loomisele ja paremale teenuste kättesaadavusele meie kogukonnas.

Viimsi ettevõtete tutvustamiseks oleme neil külas käinud.

Üldplaneeringuga määratleme nii olemasolevad kui ka uued ettevõtluspiirkonnad. Varasemalt käsitleti üldplaneeringus äri- ja tootmismaid ja nende alaliike eraldi. Kuna aga ettevõtlus on pidevas muutumises, siis uues

üldplaneeringus on valitud paindlikum lähenemine maa- kasutusele. Kokku on kolm erinevat ettevõtlusega seotud juhtotstarvet. Varasemate büroo- ja tootmis- maa asemel on kasutusele võetud ettevõtlusalala juhtotstarve. Lisaks on keskusaladel eraldi juhtotstarbeks keskuse- või arenguala piirkond, kus on lubatud ettevõtlust loomida elukondliku funktsiooniga. Kolmas ettevõtlust toetav juhtotstarve on ettevõtlus- ja roheala, mille puhul on tegemist äri- ja ühiskondlikule tegevusele suunatud maa-alaga, kus vähemalt pool esimese rajatakse/säilitatakse pargiala.

Viimsi ettevõtete tutvustamiseks oleme neil külas käinud. Ülevaated on ilmunud Viimsi Teatajas ja nagu lugejad on kindlasti tähele pannud, on meie ettevõtlusmaastik väga mitmekesine.

5. mail toimus Viimsi Artiumis ettevõtlusmess. See oli Viimsis esmakordne taoline üritus ja leidis heakskiitu nii ettevõtjate kui ka külastajate poolt. Kavatsime sellega kindlasti jätkata, sest kohaliku ettevõtluse – eeskätt lõpp- tarbijale suunatud toodete ja teenuste – tutvustamine toob kasu kõigile osapooltele ning oluline on ka ettevõtjate omavaheline suhtlus.

2. oktoobril toimub Artiumis järjekordne ettevõtluspäev. Nagu tavaliselt, on võimalik kuulata huvitavaid ettekandjaid rääkimas nii maailmas, Eestis kui ka Viimsis toimuvast. Nii räägib meile viimsilane, praegu Eesti suursaadikuna Ameerika Ühendriikides töötav Kristjan Prikk sellest, milline võib olla USA presidendivalimiste mõju maailmas toimuvale. Seekord pakume ettevõtluspäeva raames osalejatele ka erinevaid koolitusi ja huvi on olnud suur. Kellel nüüd ettevõtluspäeva vastu huvi tärkas, siis veel ei ole hilja registreeruda.

Ettevõtlusaasta lõppu sobib väga hästi ettevõtete ja ettevõtjate tunnustamine. Vastavasisuline konkurss on käimas ja juba on esitatud üsna palju kandidaate. Kutsun kõiki lugejaid üles tutvuma konkursi täpsemate tingimustega ja esitama omapoolseid ettepanekuid – aega on selleks 3. oktoobrini. Auhinnad anname kätte ettevõtlusgalal, mis toimub samuti esimest korda ja on ühtlasi ka ettevõtlusaasta pidulikuks lõpuürituseks.

Illar Lemetti
vallavanem

Tõendus põhine muutuste juhtimine Viimsi koolis

MUUTUS 2023. aasta jaanuaris liitus Viimsi kool Tallinna ülikooli üldhariduskoolide arenguprogrammiga, mille eesmärgiks on toetada koolides tõendus- põhiste õppija arengut toetavate muutuste elluviimist.

Karin Meikas

Viimsi kooli arendusjuht

Riikliku rahulolu-uuringu tulemuste põhjal võtsime koolina endale eesmärgiks tõsta õpilaste psühholoogiliste baasvajaduste rahuldatus määra, sest just need on isemääramisteooria järgi sisemise motivatsiooni kujunemise võtmetegurid. Lisaks on oluline vähendada õpilaste kurnatust, et säiliks õppimise ja koolirõõm.

Võtmeisikuteks antud muutuse elluviimisel on kindlasti õpetajad ja tugispetsialistid ehk inimesed, kes kooli keskkonnas igapäevaselt õpilase arengut toetavad. Et Viimsi kooli õpetajad ja tugipersonal hakkaksid ühisel viisil õpilaste psühholoogilisi baasvajadusi toetama, oli vaja luua kõigile samasugused baasvajadused ehk luua aegruum koos õppimiseks.

Kevadel läbi viidud kooli rahulolu-uuringus tõid õpetajad õpingide kohta välja järgmist:

- õpingis sain kinnituse, et õpetaja ülesanne pole vaid aine õpetamine, vaid aitan kaasa isiksuse kujunemisele;
- õpingide väärtuseks on ühised arutelud kogunud kolleegidega ning uute lahenduste ja nipide saamine;
- sain õpingis tunda kolleegi, kellega enne kokkupuudet puudusid.

Üheskoos õppimine

Eelmisel õppeaastal käivitusidki Viimsi koolis õpingid – 12 umbes kümneliikmelist õpigruppi, mida juhtis õpingi juht ning mis kogunesid kümnel korral õppeaasta jooksul. Õpingide jooksul loodi ühtne teadmispagas psühholoogiliste baasvajaduste ja täidesaatvate funktsioonide osas. Õpingi juht ei olnud loengupidaja, vaid pigem teadlik arutelu juhtija. Osalev õpetaja ei olnud õpingis mitte ainult õppija rollis, vaid läbi arutelude ja kogemuste jagamise ning analüüsimise toimus koos õppimine. Loodud õpingid olid aine- ja kooliastme ülesed, mis andis võimaluse uusi inimesi tundma õppida ning kogemusi ja teadmisi jagada kolleegidega, kellega igapäevaselt kokku ei puutuks. Õppides koos teise valdkonna ja teistsuguse taustaga inimestega, tekib avaram maailmavaade ning võimalus näha teisi vaatenurki. Õpingid toimusid umbes kord kuus 1,5 tundi pärast koolipäeva lõppu, mis ühtpidi oli väsitav, kuid samas andis hoogu ühtsele väärtusruumi tekkele – õpingidest sai Viimsi kooli koolikultuuri osa.

Õpetajad õpingides õppimas. Foto: Maie Vartla

“Viimsi kooli õpetajad õpivad ja loovad koos ühiseid tõhusaid õpetamispraktikaid, mis mõjutavad õpilaste tahet õppida ja muudavad tunnis toimuva õppimise pingutust nõudvaks. Kui ühe kooli õpetajate arusaam ja õppimise kavandamine on võimalikult sarnane, siis kõige suurem kasu tekib sellest just õpilastele. Tuginedes John Hattie metauuringutele, on õpetajate teadlik koostöö õppijate kõige suurem õppimise mõjutaja. Viimsi kooli juhtmeeskond on loonud tugeva raami, et õpetajate koostöö saaks olla võimalikult teadlik ja süsteemne,” sõnas Tiina Tiit, kes on arenguprogrammis Viimsi kooli mentoriks.

Õpingid uuel õppeaastal

Enne uue õppeaasta algust alustasime taas Viimsi koolis õpingidega, sel aastal aga uuenenud ülesehitusega. 1,5 tunni pikkusest õpingist on saanud terve päeva kestev õping, mis on jaotatud kolmeks osaks. Iga kord alustame kõik koos ühise koolitusega aulal, sellele järgneb traditsiooniline õping ning kolmanda osa päevast täidab valdkondlik koostöö aeg.

Õppides koos teise valdkonna ja teistsuguse taustaga inimestega, tekib avaram maailmavaade.

Selleaastane õpingide eesmärk on, et kõik, mida üheskoos eelmisel õppeaastal õpilase psühholoogiliste baasvajaduste kohta õpiti, jõuaks klassiruumi. Ehk et hakkaks päriselt muutuma õpilase psühholoogiliste baasvajaduste määr ning väheneks kurnatus. Klassiruumi jõuab muutus õpetaja teadliku kavandamistegevuse kaudu – õpilastele tuleb anda valikuvõimalusi, antavad ülesanded peavad nõudma õpilasel pingutust, samas ei tohi olla ka

liialt keerulised, klassiruumis peab olema turvaline keskkond ning eksimine peab saama õppimise osaks. Kõike seda asutaksegi sel aastal ühiselt tegema nii õpingides kui ka päeva kolmandas osas valdkondliku koostöö ajal. “Haridusmuutusi käsitlevast teaduskirjandusest teame, et muutused leiavad aset aeglaselt. Viimsi kool arvestab sellega ning loob mitme aasta jooksul muutusteks kindlat alust. Just koosõpetamise kaudu luuakse õpikeskkond, kus õppijad saavad tarkadeks ja tasakaalukateks,” sõnas Kätlin Vanari, kes on arenguprogrammis Viimsi kooli mentoriks.

Päevakava muutus järgmisest õppeaastast?

Õpingide toimumisega paralleelselt tegutseb kooli arendusmeeskond ka võimaliku päevakava muudatuse kavandamise ning ettevalmistamisega. Päevakava muudatus tähendab koolipäeva hilisemat algust, aga selliselt, et päeva lõpp oluliselt hilisemaks ei läheks – see on võimalik läbi tunni pikkuse muutmise.

Esimeseks reaktsiooniks siinkohal on paljudel küsimus, kas õpilane suudab 70–80 minutit paigal püsida? Vastuseks on, et ei suuda ja ei peagi suutama. Siin tulebki taas mängu õpetaja meisterlikkus ning oskus oma tundi kavandada selliselt, et sinna oleksid sisse planeeritud vaheldusrikkus ning liikumisvõimalused. Pikemad tunnid annavad võimaluse õpilastel teemadesse süvitsi minna ning päeva jooksul on vähem ümberlülitamisi erinevate ainetega vahel. Muuhulgas kaasneb sellega ka kergem koolikott ning vähem õppimise nädala sees – hetkel võib olla järgmiseks päevaks koduseid ülesandeid isegi kuni seitsmes erinevas aines, kuid pikemate tundide puhul on iga päev vaid 3–4 erinevat õppeainet. Sellised muudatused toetavad õpilaste kurnatuste vähenemist. Päevakava muutuse planeerimisse kaasatakse õppeaasta jooksul kõik osapooled ning lõplik otsus langetatakse 2025. aasta kevadel.

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsi.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trüki toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjyks.ee

Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsivald.ee/viimsi-teataja/arhiiv. Ajalehe järgmine number ilmub 4. oktoobril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 25. september.

www.viimsivald.ee

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil teataja@viimsiteataja.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

Isesõitev buss teenindab huvilisi kuuel tunnil päevas. Foto: Tiit Mõtus

11. oktoobrini aitab viimsilastel liigelda isesõitev buss

AUTONOOMNE BUSS 16. septembri hommikul startis Haabneemes esimesele ringile isesõitev buss, mis on viimsilaste teenistuses kuni oktoobri keskpaigani.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

16. septembri pärastlõunal toimus Haabneemes Põldheina teel parklas isesõitva bussi avalik tutvustus. Eesti tootja Auve Techi isesõitva bussi MiCa puhul on tegemist nende uusima mudeliga, mis siinmail avalikus kasutuses pole olnud ja mida on hetkel toodetud vaid paarkümmend.

Huvilistele ütlesid tervitussõnad Viimsi vallavolikogu esimees Atso Matsalu ja vallavanem Illar Lemetti. Vallavanem Illar Lemetti sõnul soovitakse autonoomse bussi pilootprojektiga avada tee innovaatilistele lahendustele, mis võiksid tulevikus muuta valla ühistranspordisüsteemi efektiivsemaks ja keskkonnasõbralikumaks. Volikogu esimehe Atso Matsalu sõnul on Viimsi avatud astuma samme nutika liikuvuse suunas ja isesõitvad bussid on siinses kontekstis igati sobiv lahendus.

Testperioodil liigub buss marsruudil Vardi tee – Nurme põik – Hundi tee – Põldheina tee – Tammepõllu tee parkla. Marsruudi valikul on arvestatud piirkonnaga, kus hetkel puudub ühistransport, kuid kus asuvad rahustatud liiklusega ja vähendatud piirkirusega teed. Buss teenindab huvilisi iga päev kuus tundi: hommikul kell

Isesõitva bussi marsruut kaardil. Aluskaart: Maa-amet

7–10 ja pärastlõunal kell 14–17. Isesõitva bussiga sõidu eest piletit ei küsita.

Katseperiood annab võimaluse saada vajalikke kogemusi

Katseperiood algas 16. septembril, mil toimub Euroopa liikuvusnädal, mille raames pööratakse erilist tähelepanu keskkonnasõbralikele ja ohutust tõstvatele transpordilahendustele. Viimsi vald kogub pilootprojekti raames teadmisi, kas ja kuidas oleks võimalik tulevikus autonoomset transporti Viimsis rakendada ning millega tuleks selle kasutuselevõtul arvestada.

Viimsis teeb busside tootja Auve Tech oma uusima mudeli MiCa esimest avalikku kasutust Eestis. Ettevõtte esindajate sõnul on see selle valdkonna tehnoloogia ja innovatsiooni kõr-

geim tase. “MiCa on oluline samm Auve Techi jaoks, kuna see demonstreerib meie pühendumust jätkusuutlikule ja turvalisele autonoomsele liikuvusele. See buss on meie inseneride ja arendustiimi aastaid kestnud töö tulemus, mille eesmärk on parandada linnade liikuvust ning vähendada keskkonnamõjusid,” sõnas Auve Techi juhatuse esimees Kaarel Variksaar.

Auve Techi autonoomsed sõidukid on edukalt kasutusel üle maailma, sealhulgas Euroopas, Jaapanis ja USA-s. Nendes projektides kasutatavad autonoomsed sõidukid pakuvad transporti linnades, kus suured linnaliinibussid sõitma ei mahu ning eraautode kasutamine oleks ebaotstarbekas. Auve Tech on kindlalt positioneerunud autonoomse liikluse tulevikuliidrina.

VIIMSI ETTEVÕTLUSPÄEV 2024 02.10 kell 14 Viimsi Artiumis

Ettevõtluspäeval esinevad:

“Kuhu liigub globaalne poliitika – vaade Viimsist ja Washingtonist”

Kristjan Prikk
suursaadik

Indrek Neivelt
ettevõtja

“Mis tuuled puhuvad majanduses lähitulevikus?”

“Mis seisus on Eesti majandus täna?”

Tõnu Mertsina
Swedbank

Ailet Õis-Saar
Sutu

“Viimsi roheettevõtja kogemustlugu”

“Inimsuhete väärtusest ettevõtlusmaailmas”

Michael Pärt
Arvo Pärdi keskus

Illar Lemetti
vallavanem

Gerli Padar-Parmas
päevajuht

Enne programmi algust on huvilistel kell 12.30–14 võimalik osaleda ühel tasuta koolitusel kolmest:

“KredExi finantsteenused ettevõtjatele”

“LEAN mõtlemisega üks vaba päev nädala juurde”

“Milline on LinkedIn-i mõju müügitingimustele?”

Osalemiseks registreeri viimsi.ee/ettevotluspaev

AUTONOOMSE BUSSI ORIENTEERUV GRAAFIK*										
Peatus	Hommikune vahetus					Õhtune vahetus				
Põldheina tee	7:00	7:35	8:10	8:45	9:21	14:00	14:35	15:10	15:45	16:20
Hundi tee	7:03	7:38	8:13	8:49	9:24	14:03	14:38	15:13	15:48	16:23
Nugise tee	7:06	7:41	8:16	8:52	9:27	14:06	14:41	15:16	15:51	16:26
Nurme põik	7:09	7:44	8:19	8:55	9:30	14:09	14:44	15:19	15:54	16:29
Vardi tee	7:12	7:47	8:22	8:58	9:33	14:12	14:47	15:22	15:57	16:32
Laaneotsa tee	7:15	7:50	8:25	9:01	9:36	14:15	14:50	15:25	16:00	16:35
Laanelinnu tee	7:18	7:53	8:28	9:04	9:39	14:18	14:53	15:28	16:03	16:38
Vardi tee	7:21	7:56	8:31	9:07	9:42	14:21	14:56	15:31	16:06	16:41
Nurme tee	7:24	7:59	8:34	9:10	9:45	14:24	14:59	15:34	16:09	16:44
Nurme põik	7:27	8:02	8:37	9:13	9:48	14:27	15:02	15:37	16:12	16:47
Nugise tee	7:30	8:05	8:40	9:16	9:51	14:30	15:05	15:40	16:15	16:50
Hundi tee	7:33	8:08	8:43	9:19	9:54	14:33	15:08	15:43	16:18	16:53
Põldheina tee	7:35	8:10	8:45	9:21	9:56	14:35	15:10	15:45	16:20	16:55

* Väljumisaegades võib esineda kõrvalekaldeid sõltuvalt liiklemisoluudest. Peatuste vahe on keskmiselt 3 minutit.

Agne Kurrikoff-Herman pälvis rahvatantsustipendiumi

17. septembril anti Viimsi kooli õpetajale, rahvatantsujuhendajale ja möödunud aastal toimunud tantsupeo "Sillad" pealavastajale Agne Kurrikoff-Hermanile üle Ullo Toomi nimeline rahvatantsustipendium.

Preemia üleandmine Tallinna raekojas. Foto: erakogu

Agne pälvis stipendiumi kirgliku pühendumuse eest rahvatantsu valdkonna üldisel edendamisel ning aastatepikkuse silmapaistva töö eest tantsuõpetaja, tantsude looja ja lavastajana.

Ullo Toomi stipendiumi antakse välja aastast 1987, et jäädvustada mälestust Ullo Toomist ning väärtustada rahvatantsualast tegevust. Tänavu anti stipendium välja 37. korda. Varasemate laureaatide seas on näiteks Maie Orav, Mait Agu, Ilma Adamson, Helju Mikkel ja Ülo Luht.

Viimsi vallavalitsus tänab Agnet tehtud töö eest ning õnnitleb teda saadud tunnustuse eest!

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Prangli kool tähistas sünnipäeva

17. septembril tähistas Prangli kool oma 155. sünnipäeva.

Esimese laulupeo aastal 1869 asutati esimene vallakool Prangli saarele, tänane koolimaja on ehitatud 1900. aastal ning täidab oma rolli ka kaasajal. Prangli koolis õpib 2024/25 õppeaastal 6 õpilast. Soovime vahvale koolile õnne ja pikka iga!

Maiu Plumer

haridusosakonna juhataja

Kelvingi uus külavanem on Raul Raudsepp

16. septembril toimus Kelvingi laululaval küla üldkoosolek, mille raames valiti ka uus külavanem. Külavanema kandidaatidena olid end registreerinud Harri Lugu ja Raul Raudsepp.

Üldkoosolekule tuli kohale 88 hääleõiguslikku külaelanikku. Hääled jagunesid järgmiselt: Harri Lugu sai 20 häält ja Raul Raudsepp 68 häält. See tähendab, et Kelvingi uueks külavanemaks sai Raul Raudsepp. Soovime talle edu oma ametis!

Linda Saarmets

kommunikatsiooni peaspetsialist

Kelvingi värsked külavanem Raul Raudsepp. Foto: Linda Saarmets

Eesti sõjamuuseum kutsub koolivaheajal kooli

MUSEUMIKOOL Eesti sõjamuuseum kutsub 8. ja 11. klasside ajalooühilisi õpilasi koolivaheajal muuseumikooli, et õppida uurimistöö koostamist Eesti arhiivide, raamatukogude ja muuseumide veebipõhiste andmebaaside abiga.

Sandra Niinepuu

Eesti Sõjamuuseumi – kindral Laidoneri muuseumi info- ja turundusjuht

24. ja 25. oktoobril Viimsis asuvas sõjamuuseumis toimuv muuseumikoolis saab ülevaate Eesti lähiajaloo uurimiseisust ja arhiiviallikatel põhinevatest andmekogudest. Programm lõpeb praktilise töötoaga, milles iga osaleja saab teha huvitava teemal andmebaase praktikas kasutama õppida. Vajadusel aitavad sõjamuuseumi töötajad ka uurimisteema valikuga.

Koolitus kestab kaks päeva, sisaldades ekskursiooni sõjamuuseumis, loenguid Eesti lähiajaloo historiograafiast, üldistest ajaloolastest andmebaasidest ja sõjamuuseumi enda andmekogudest ning praktilist töötuba, kus õpilased saavad õpitut kinnistada

Museumikoolis saavad ajalooühilised õpilased ülevaate Eesti lähiajaloo.

Foto: Eli Pilve

ning alustada end huvitava ajaloo teema uurimisega.

Eesti sõjamuuseumi muuseumikooli viivad läbi sõjamuuseumi nõukoja liige ja Tartu ülikooli Eesti ajaloo kaasprofessor Ago Pajur, sõjamuuseumi vanemteadur Mari-Leen Tammela, Tartu ülikooli ajaloo eriala üliõpilane ja sõjamuuseumi giid Ranno Sõnum ning Eesti sõjamuuseumi eksposit-

siooni- ja haridusjuht Eli Pilve.

Koolitusprogramm on tasuta, osalejad valitakse konkursi alusel. Kava ja kandideerimine kodulehel esm.ee/kulastajale/uritused/eesti-sojamuuseum-kutsub-kooli. Sooviavaldusi muuseumikoolis osalemiseks ootame 27. septembrini. Lisainfot jagab Eesti sõjamuuseumi ekspositsiooni- ja haridusjuht Eli Pilve (eli.pilve@esm.ee).

Seniorid saavad spaas soodus- hinnaga aktiivselt aega veeta

SENIORID Viimsi valla senioridel on hea võimalus turgutada tervist Viimsi spaas (Ranvere tee 11, Haabneeme), kus teisipäeviti ja neljapäeviti toimub treeneri juhendamisel vesiaeroobikatund kell 9–9.50. Pärast seda on võimalus ujuda ja saunatada.

Lemmi Park

sotsiaaltöö peaspetsialist

Mõlemal päeval saab kasutada lõõgastavaid spaa- ja vabaajakeskuse teenuseid kuni kolm tundi, sisenemisega kell 8.30–12.

Vallavalitsuse toel saavad soodsalt tervislikult aega veeta rahvastikuregistri järgi Viimsi vallas elavad pensioniealised inimesed, kellel tuleb pääsme eest tasuda 9 eurot. Vör-

Viimsi SPA spordiklubi ujula. Foto: Viimsi SPA / Spa Tours OÜ

reldes varasemaga kestab vesivõimlemise atund 30 minuti asemel 50 minutit ning saunakeskuses on rohkem võimalusi.

Soodustuse saamiseks tuleb esitada Viimsi vallavalitsuse poolt väljastatud tõend. Kontakt: Sandra Hommuk, tel 602 8825.

OTT SEPP

INDREK TAALMAA

JAN UUSPÖLD

LAVASTAJA ANTTO TERRAS

made in Finland

KALEVIPOJAD

08.10 kell 19:00 Viimsi Huvikeskus
Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

VIIMSI ETTEVÕTLUSGALA

Tunnusta Viimsi silmapaistvamaid ettevõtteid.

Oma lemmikuid saab esitada kuni 3. oktoobrini.

VIIMSI ettevõtlus- aasta 2024

VIIMSI

Vallavalitsuse, vallavolikogu ja MTÜ Viimsi Discgolf esindajad. Foto: Jane Saks

Vallavalitsus ja Viimsi Discgolf MTÜ sõlmisid hea tahte ja koostöö kokkuleppe

KOKKULEPPE Septembriku alguses sõlmisid Viimsi vallavalitsus ja Viimsi Discgolf MTÜ omavahel hea tahte ja koostöö kokkuleppe.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Nüüdsest tehakse vallale kuuluvas Viimsi discgolfi pargis (Mäealuse maastikuaitseala) üheskoos raja hooldustööd ja koos korraldatakse pargis ka erinevaid sporditegevusi.

“Viimsi vallavalitsus tagab jätkuvalt,

et rada oleks hooldatud ning maastikuaitseala hoitud. Samuti hoiame korras parkimisplatsi, rendime suveks raja parklasse välikäimla, tagame prügiveo ja discgolfi korvide korrashoiu,” rääkis vallavanem Illar Lemetti.

Viimsi discgolfi parki saavad endiselt heaperemehelikult kasutada kõik viimsilased.

“Naudime koduvallas võimalust harrastada üha populaarsemaks muutuva alaga tegelemist,” kutsus abivallavanem Nikolai Bentsler discgolfi mängima. Ta lisas, et klubi jätkab iganädalasi discgolfi nädalamängusid, millest on viimsilaste seas kujunenud

traditsiooniks saanud sportlik vaba aja veetmise viis.

Viimsi discgolfi klubi on Viimsi vallale tänulik senise koostöö eest. “Me loodame, et üheskoos vallaga suudame hoida Viimsi discgolfi pargi sellises korras, et nii profimängijal kui ka sportlikult aega veetma tulnud peredel ja sõpruskondadel oleks siia alati rõõm tagasi tulla,” sõnas klubi esindaja Oliver Sögel. Ühtlasi tegi ta üleskutses kõikidele pargi külastajatele. “Palun käitume metsas viisakalt ja loodust säästvalt, ärme jäta oma prügi rajale ning veendume alati, et mäng kulgeks ohutult.”

Uuenevad valla bussipeatused

OOTEKOJAD Sügisel jätkub Viimsi vallas bussipeatuste uuendamine. Reisijate mugavuse ja ohutuse tagamiseks toimuvad ehitustööd, paigaldatakse uusi ootekodasid ning parandatakse peatuste infrastruktuuri.

Alar Mik

abivallavanem

Postipeatustest on ootekojad saanud Tulika peatus ja Metsakasti peatus. Tulika peatus rekonstrueeriti tervikuna Tulbiõie ja Tulbilehe teede ehituse raames, peatus sai eraldi bussitasku ja ooteplatvormi ning jalgteed, lisaks paigaldati ootekoda. Metsakasti peatusesse pandi ootekoda olemasolevale platvormile, mis kavandati eraldi kitsa ootekojana, et see olemasoleva kergtee ja bussitasku vahele ära mahutada.

Ampri tee otsas asuvas Farmi peatuses on käimas platvormi laiendamise tööd (kraavi torutamine ja platvormi ehitus), et ka sinna saaks paigaldada ootekoja kojusõitmist ootavate töötajate jaoks. Koostöös transpordiametiga on läbi viidud riigihange, et ehitada välja bussitasku ja platvorm ning võtta ette ootekoja paigaldamine Nurme tee alguses olevale Rannarahva peatusele.

Vaade Metsakasti peatuse uuele ootekojale. Foto: Margus Metsma

Augusti teises pooles lõppes Randvere keskuse peatuse (Meie kaupluse esine) projekteerimine. Hetkel on töös riigihange, et teostada antud peatuse ohutuks ehitamine – eraldi bussitasku rajamine, platvormide laiendamine (sh tõukerastate ala) ja alade ühendamine kaupluseesise platsiga. Plaanis on ka ootekoja renoveerimine (paigaldatakse uus pikemat tüüpi ootepaviljon, kuna bussipeatuse kasutus kooli ja kaupluse lähistel on periooditi rahvarohke).

Uue ilme on saanud Rohuneeme lõpp-peatus, kus senised amortiseerunud plekist paviljoniküljed asenda-

ti klaasiga. Tellitud on Vesiniidu bussipeatuse uuendamine Muuga tee ääres. Lisaks teostati üldisi peatuste hooldustööd – pinkide värvimine, ootekodade ankurdusala ülekattmine, lisaks erinevad plaanialuste ja stendide hooldus- ning paigaldustööd. Uuendamisel on teabetahvlite sisu.

Viimsi vallas on augusti lõpu seisuga 120 ühistranspordipeatust, neist 2 on laeva- ja 118 bussipeatused. Septembris seisuga on vallas ootekoja peatusi 98 ning veel on 20 postipeatust, kus puudub ootekoda. Viimsi vald jätkab ootekodade paigaldamist ja ohtlike peatuste ümberehitamist.

Teated

Vald omandas riigilt maa Aiandi teele haljaku rajamiseks

Viimsi vallavalitsus otsustas 4. septembri istungil omandada riigilt tasuta Viimsi alevikus Aiandi tee 9b asuv kinnistu, kuhu rajatakse aleviku rohevõrgustiku toimimist toetav haljak.

Vallavalitsus esitas selle aasta kevadel regionaal- ja põllumajandusministeeriumile taotluse, millega tehti ettepanek võõrandada vallale riigile kuuluv Aiandi tee 9b kinnistu, mille pindala on 1746 m². Tegemist on kinnistuga, mille sihtotstarve on üldkasutatav maa ja millele on varasemalt kavandatud nii hoonet kui ka parklat.

Vallavanem Illar Lemetti sõnul taotles vald maa selleks, et tuua Viimsi aleviku avalikku ruumi rohkem rohelist ja kujundada sinna haljak, mis tagab Süda pargi ja Viimsi mõisa pargi rohelaade parema sidususe.

Abivallavanem Alar Miku sõnul saab kinnistul olema tiik, mis on ühtlasi vajalikuks puhvriks sademeveesüsteemile. “Aiandi tee äärsele alale on koostatud projekt, kuhu on kavandatud eraldi tasku ja ligipääsuteedega bussipeatus,” selgitas Alar Mik. Ühtlasi saab avalikku-olema nähtav ka kinnistul asuv väärikas puu, mille ümbrus abivallavanema sõnul korrastakse.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Aiandi tee 9b kinnistu asukoht. Kaart: Maa-amet

Pargi teel muutub liikluskorraldus

Pargi teele kavandatakse uusi liikluskorraldusmeetmeid, mille peamine eesmärk on suurendada liiklusohutust ja muuta teeületused turvalisemaks.

Üuenduste käigus rajatakse ülekaigurajad ning vähendatakse sõidutee laiust, et tagada turvalisem ühendus Pargi tee kergliiklustee ja Karulaugu terviseraja vahel. Eesmärk on luua paremad tingimused jalakäijatele ja kergliiklejatele, muutes piirkonna jalakäijasobralikumaks ja ohutumaks. Kitsam sõidutee ja liiklust rahustavad meetmed aitavad alandada sõidukiirust ning soodustada terviseradade ja pargiala kasutamist.

Liikluskorraldus on näidanud, et Pargi tee liikluskorraldus on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud, mis tingib vajaduse liikluskorralduse kohandamiseks. Uued lahendused parandavad juurdepääsu Viimsi mõisa pargi ja Karulaugu terviseradade külastajatele, pakkudes turvalisema ja mugavama liikumiskeskonna. Muudatused toetavad piirkonna jalakäijakeskset arengut, suurendavad külastajate mugavust ja liiklusohutust ning loovad meeldivama keskkonna kõigile parki ja terviseradu kasutavatele inimestele.

Töid teostatakse Pargi teel septembris ja oktoobris. Palume sel perioodil liiklejatel järgida ajutist liikluskorraldust ja olla ettevaatlikud. Vabandame võimalike ebamugavuste pärast!

Rait Parve

transpordi vanemspetsialist

Pargi teel teostatakse töid septembris ja oktoobris. Foto: erakogu

uued vallakodanikud

■ Jekaterina ja Vadim Šardtil sündis 22. augustil tütar **Alice Šardt**.

Teated

Uued kergliikurite parkimisreeglid – mida tuleb teada?

Alates 9. juulist 2024 hakkasid kehtima liikluseaduse sätteid, mis reguleerivad kergliikurite, sealhulgas elektritõukerataste parkimist.

Muudatused tulid vajadusest lahendada kergliikurite valesti parkimisest tekkinud probleeme, eriti kergliiklusteedel. Selle eesmärk on tagada turvaline ja sujuv liiklemine kõigile.

Kergliikurite parkimise põhireeglid:

* Jalakäijatele peab jääma vähemalt 1,5 meetri laiune vaba ala. Kergliikureid võib parkida kõnniteel ning jalgratta- ja jalgteel, kuid tuleb alati tagada, et jalakäijad, jalgratturid ja teised liiklejad saaksid ohutult mööduda.

• Parkimine peab toimuma kergliiklusteede ääres maksimaalselt 0,2 meetri kaugusel tee äärest. Kergliikur tuleb paigutada rööpselt tee äärega, vältides teiste liiklejadega segamist.

• Eelistada tuleb spetsiaalseid parkimisalasid. Kui sinu läheduses on kergliikurite jaoks ette nähtud parkimisala, kasuta seda – nii jätad teistele kergliiklustee kasutajatele rohkem ruumi. Viimsi vallas on 14 sellist ala, mida saab mugavalt kasutada.

Sarnaselt autodele on ka kergliikurite valesti parkimine keelatud ja võib kaasa tuua väärteo menetluse. Kui kergliikur on pargitud viisil, mis ohustab teisi liiklejad või takistab oluliselt liiklust, võib määrata rahatrahvi kuni 200 eurot.

Rait Parve
transpordi vanemspetsialist

Prangli, Randvere ja Viimsi kool pälvisid koolitoiduprojekti pronkstaseme tunnustuse

SEI Tallinn kolmele Viimsi koolile üle rahvusvahelise koolitoiduprojekti SchoolFood4Change pronkstaseme tunnustused. Tunnustati koolide pühendumust toidukultuuri põhimõtete rakendamisel.

Kogu kooli toidukultuur on SchoolFood4Change projektis väljatöötatud raamistik, mis haarab kogu koolipere tervislike ja kestlike toiduharjumuste kujundamisse, hõlmates õpilasi, õpetajaid, lapsevanemaid ja laiemat kogukonda. Pronkstaseme saavad koolid, kes on kogu kooli toidukultuuri minimaalsel tasemel kasutusele võtnud. Selleks tuleb koolil täita 17 kohustuslikku kriteeriumi neljas sambas: juhtimine, toit ja jätkusuutlikkus, haridus ja kogukond ning partnerlus.

Pronkstasemega koolides on loodud koolitoidu tööühm ja konkreetne tegevuskava, kool kaasab aktiivselt õpilasi ja lapsevanemaid, pakub tervislike vahelasi, kraanivett ja taimetoitu, vähendab toidujäätmeid, koolitab õpetajaid ning pakub integreeritud õpet, kus on suur roll praktilistel tegevustel nagu toidu valmistamine või söögitaime kasvatamine.

Randvere ja Prangli kool on rakendanud kogu kooli toidukultuuri alates 2022. aasta sügisest, Viimsi kool 2023. aasta kevadest. Hindamise käigus arutati koolide tegevusi kogu kooli toidukultuuri raamistiku nelja samba rakendamisel ning viidi läbi ringkäik koolides.

Järgmisel õppeaastal on koolidel võimalik kandideerida juba hõbe- ja kuldtasemele.

Silva Sildmaa
rahvatervisliku peaspetsialist

Püüsi koolipere koos saadud tunnustusega. Foto: erakogu

Huvitegevuse infolaat ja Viimsi Keskuse kooliaasta alguse pidu pakkusid küllastajatele rõõmu

INFOLAAT 7. septembril muutus Viimsi Keskus tõeliseks melupai-gaks, sest seal toimus traditsiooniline Viimsi valla huvitegevuse info-laat ja tähistati uue kooliaasta algust.

Kaija Mägi
huvihariduse vanemspetsialist

Keskuse mõlemal korrusel tutvustas end ligi 40 koduvallas tegutsevat huvihariduse ja -tegevuse pakkujat, kes tegutsevad spordi, looduse, teaduse, tehnoloogia, muusika, käsitöö, kunsti, tantsu ja ka üldkultuuri valdkonnas. Kohapeal oli võimalik proovida tennist, käsipalli, lauatennist, katsetada trumme ja teisi muusikariistu, leitud Legodega, proovida võimlemislinti, uurida mikroskoobiga erinevaid materjale, valmistada kotte, katsetada korvpalli täpsusviskeid ja palju muudki. Küllastajatel oli võimalus proovida Viimsi Keskuses tegutsevate ettevõtete poolt pakutavaid tegevusi, smuutimaitseid ja tasuta jäätist.

Laval löid meeleolu Mari-Liis Velbergi flamenko tantsustuudio, Kaie Kõrbi Balletistuudio, võimlemis- ja tantsuklubi Keeris, Akrobaatika Kool, Ita-Riina Muusikastuudio ja JJ- Street Viimsi Wanted Battle tänavatantsu võistlus.

Lõbus päev haaras kaasa nii väikeseid kui ka suuri. Foto: Tiit Tamme

Abivallavanema Annika Vaikla sõnul on Viimsi huviharidusmaastik väga aktiivne, võimalusi huvitegevusega tegeleda on palju ja mitmekesisust valikut jagub kõigile, sõltumata east. Selle eest oleme tänulikud kõigile, kes Viimsis huvitegevust pakuvad.

"2024. aastal tunnustati Viimsi valla minuomavalitus.ee andmete alusel üheks Eesti lapsesõbralikumaks vallaks ning hallatavad huvikoolid said huvihariduse teenusepakkujate tiitli. Need on väga olulised elukeskkonna kvaliteedi näitajad, milleni oleme jõudnud kogukonnana koos ühiste pingutustega. Täname veelkord huviharidusse panustajaid ja soovime kõigile rõõmsat, edukat ja turvalist kooliaastat," sõnas Vaikla.

Traditsiooniline Viimsi huvitegevuse infolaat on olnud alates 2021. aastast liikumises. Infolaat toimus aastal 2021 virtuaalselt (Viimsi ViVa Festivali YouTube'i kanalil), 2022 Viimsi Artiumis, 2023 Viimsi raamatukogus ning sel aastal ühendamise jõud Viimsi Keskusega. Kas ja kuhu järgmisel aastal liigume, näitab aeg, kuid selge on see, et avastamist on Viimsis veel palju.

Ülevaade Viimsi vallas tegutsevatest huviringidest on leitav Viimsi valla kodulehelt www.viimsi.ee/teenused/haridus-ja-noorsootoo/huvikoolid-ja-huvitegevus.

Uus õppeaasta toob kaasa uuendusi ka koolitoidus

KOOLITOIT Uue õppeaasta algus toob Viimsi haridusasutustes muutusi koolitoidu osas, mille eesmärk on pakkuda lastele tervislikumat ja mitmekesisemat menüüd.

Kadi Bruus
haridus- ja noorsootöö peaspetsialist

Alates eelmise aasta detsembrist hakati ette valmistama uut toitlustamise riigihanget, milles osalesid erinevate huvigruppide esindajad, sealhulgas koolide, lasteaedade ja hoolekogude esindajad. Koostööd tehti ka Tervise Arengu Instituudi eksperdigaga.

Riigihanke menetlus osutus keeruliseks ja pikaks, sealhulgas tuli lahendada ka vaidlusi. Kuid juulis jõuti lõpuks eduka tulemuseni ning parimaks pakujaks valiti Baltic Restaurants Estonia AS. Seega jäi toitlustajal väga vähe aega uuenduste ettevalmistamiseks.

Vaatamata sellele, et toitlustaja on sama, on tegemist uue hanke ja uute tingimustega ning oluliselt on suurenud ka õpilaste arv. Uue menüü kasutuselevõtuks pidi toitlustaja sisustama ka teise valmistusköögi. Muudatused puudutavad nii personali, transporti kui ka tarneid.

Mitmekesisem ja tervislikum toit Alates augustist kehtivad Viimsi lasteaedades ja septembrist ka koolides

Uuest kooliaastast on koolitoidu menüüdes suurem köögi- ja puuviljade valik. Foto: Kadi Bruus

uue hanke nõuetele vastavad menüüd. Olulisemad uuendused menüüdes hõlmavad vähemalt kord nädalas tükitoiduna sooja liha- või kanatoidu pakumist, suurendatud köögi- ja puuviljade valikut ning taimetoidu võimalust koolilõuna ajal. Taimetoidu soovijate arvu soovime koostöös koolidega eraldi täpsustada.

Mitmekesisema ja tervislikuma valiku pakkumisega loodetakse ka, et üha rohkem lapsi hakkab koolitoitu sööma.

Õppeaasta alguse esimestel nädalatel on uus toitlustamise põhimõte kaasa toonud ka mõningaid arusaamatusi. Kahjuks esines septembri alguses päevi, mil koolilõuna ajal oli toit otsa saanud. Kuigi toitu valmistati koheselt juurde, said osad õpilased koo-

lilõuna kätte tavapärasest pisut hiljem. Probleemid toidu kogustega puudutasid eelkõige Randvere kooli. Toitlustaja on vabandanud, selgitanud olukorra tekkepõhjuseid ja kinnitanud, et selline olukord ei kordu.

Loodame, et lähiajal kõrvaldatakse kõik kitsaskohad ja tagatakse, et kõik õpilased saavad õigeaegselt kvaliteetset, tervislikku ja maitsvat koolitoitu piisavas koguses. Uue koolitoidu ja selle kvaliteedi tagamine eeldab pidevat tagasisidestamist ja koostööd õpilaste, õpetajate ja köögi personali vahel.

Vallavalitsuse hanketiim jätkab olukorra järjepidevat seiret ja kogub aktiivselt tagasisidet, et vajadusel teha parandusi ja tagada parim võimalik toitlustamiskogemus koolides ja lasteaedades.

Vallavalitsus kehtestas omaniku ootused AS-ile Viimsi Vesi

VIIMSI VESI Viimsi vallavalitsus kui aktsiaseltsi üldkoosolek kehtestas 11. septembri istungil omaniku ootused vallale kuuluvale AS-ile Viimsi Vesi.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Valla ainuomandis olevates äriühingutes täidetakse avalikest huvidest tulevaid ülesandeid. Nende ühingute tegevus peab olema läbipaistev ja nende efektiivsuse juhtimiseks peavad olema sõnastatud selged ootused. Vallavalitsusel on kavas kirjeldada ootused kõikidele valla äriühingutele ja esimesena kinnitati need 11. septembril vallavalitsuse istungil AS-ile Viimsi Vesi.

Abivallavanem Alar Miku sõnul on omaniku ootused vajalikud, et tagada avalikkuse ees suurem läbipaistvus ning selged eesmärgid. "Praegu kehtestatud ootuste pakett aitab kaasa valla veemajanduse jätkusuutliku arengu ja kvaliteetse teenuse osutamise tagamisele. See on oluline samm valla strateegiliste eesmärkide elluviimisel ning kindlustab, et vee-ettevõtte tegevus ja areng toimuvad samas suunas Viimsi pikaajaliste strateegiliste eesmärkidega," ütles abivallavanem.

Viimsi vallavanem Illar Lemetti sõnul on selged omaniku ootused võtmetähtsusega, et vallale kuuluv ettevõtte saaks pakkuda kõrge kvaliteediga veemajandus- ja kanalisatsiooniteenuseid. "Kõigi viimsilaste ühine huvi on see, et meie elanikke ja ärikliente teenindav vee-ettevõtte oleks heades kätes ja toimiks parimal võimalikul moel," ütles vallavanem.

"Omaniku ootustega on nii vallavalitsusel, äriühingu juhtkonnal kui ka kogukonnal teada ettevõtte arengueesmärgid ja ootused. Lisaks aitavad selgelt kokku lepitud ootused kindlustada fookuse olulistele arengusuundadele.

Kokkulepped kindlustavad fookuse AS-ile Viimsi Vesi arengusuundadele. Foto: Linda Saarmets

Näiteks ootuse investeerida innovaatilistesse ja keskkonnasõbralikesse lahendustesse, et tuleviku väljakutsetega paremini toime tulla," täpsustas abivallavanem Alar Mik.

Omaniku ootused hõlmavad laia tegevusvaldkonda

AS-i Viimsi Vesi üldistes eesmärkides näeb vald ette erinevaid fookusvaldkondi, millele vee-ettevõtte peab tähelepanu pöörama. Näiteks tuleb keskenduda kasumlikule ja efektiivsele majandustegevusele, mis aitab tagada investeringuteks vajalike vahendite olemasolu. Ettevõtte peab järgima Viimsi valla poolt seatud strateegilisi eesmärgi, lähtudes seadustest, regulatsioonidest ja valla arengukavast (valla arengustrateegia, finantsstrateegia, valdkondlikud arengukavad jne).

Tähelepanu tuleb pöörata ka kulusäästlikkusele ja efektiivsusele. Sõnastatud on ootus, et teenuste kulud väheneksid ning selle saavutamiseks võetakse kasutusele säästlikud taristu-, tehnoloogia- ja tarkvaralahendused.

Vald ootab vee-ettevõtetelt välise rahastuse suurendamist. Selleks peab prioriteediks olema nii siseriiklike kui ka Euroopa Liidu tõukefondide vahendite taotlemine, mis aitaks tõsta investimisvõimekust ja seeläbi parandada teenuste kvaliteeti.

Eraldi ootus on sätestatud hea juhtimistava ja sotsiaalse vastutuse juurutamisele. Vallavalitsuse hinnangul peab ettevõtte olema eeskujuks heade juhti-

mistavade, sotsiaalse vastutuse ja kõrge ärikultuuri poolest.

Dividendide teenimise asemel on fookuses investeringud ja teenuse kvaliteet

Veemajanduse arendamise seisukohalt oodatakse aktsiaseltsilt, et see tagaks valla ühtse veesüsteemi väljarendamise, keskendudes nii poolsaare kui ka saarte veetaristu parendamisele. Suured ootused on kõige muu kõrval innovatsioonile ja keskkonnasäästlikkusele. AS Viimsi Vesi peab ootuste kohaselt juurutama igal aastal vähemalt ühe innovaatilise ja keskkonnasõbraliku lahenduse, mis tõstab süsteemide töökindlust ja vähendab keskkonnamõjusid. Koostöö ja veetarbitmise teadlikkuse osas on ootus, et AS Viimsi Vesi teeb koostööd teiste valdkonna organisatsioonidega, edendades säästliku veekasutuse teavitustööd ja pakudes kõrge kvaliteediga konsultatsioone Viimsi vallavalitsusele.

Finantsilise jätkusuutlikkuse tagamisel on rõhk investeringutel veemajanduse arengusse ning pikaajalise kasu toomisele Viimsi kogukonnale. Valla eesmärgiks ei ole dividendide teenimine. Samuti on plaanis ulatuslikud investeringud, mille raames arendatakse nii veepuhastus- kui ka tarkvaralahendusi, mis toetavad keskkonnasäästlikku ja efektiivset veemajandust.

Ootuste sõnastamises osalesid vallavalitsuse erinevate valdkondade esindajad. Vallavalitsuse kinnitatud dokumenti on varasemalt tutvustatud vee-ettevõtte tegevjuhtkonnale ja nõukogule.

AS-ile Viimsi Vesi kehtestatud omaniku ootusega saad tutvuda siin: viimsi.ee/ujudised/vallavalitsus-kehtestas-omaniku-ootused-le-viimsi-vesi

Pensionäride ühekordne toetus on tänavu 130 eurot

TOETUS Viimsi vallavalitsuse 4. septembri otsusega tõusis Viimsi pensionäridele makstav ühekordne toetus 130 euroni.

Lemmi Park
sotsiaaltöö peaspetsialist

Toetust makstakse vanadus- ja rahvapensioni saajatele, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on registreeritud Viimsi valda enne 31. detsembrit 2023.

Toetuse taotlust on võimalik esitada 16. septembrist 6. detsembrini ning toetus makstakse välja 21. oktoobrist kuni 10. detsembrini. Toetuse esmakordsel taotlemisel tuleb vallavalitsusele esitada vormikohane taotlus, kus on ära toodud taotleja nimi, isikukood, kontaktandmed ja pangakonto number. Mugavaim viis on taotlust esitada Viimsi valla iseteeninduskeskkonnas (vajalik ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID olemasolu) viimsi.ee/taotlused/uhokordne-toetus-eakatele.

Paberkaardjal on võimalik taotlust esitada vallamajas (Nelgi tee 1, Viimsi alevik).

Pensionäridele, kes sai toetuse eelmisel aastal pangakontole, kantakse sellel aastal toetussumma automaatselt samale kontole. Kui toetuse saaja arvelduskonto number on muutunud, tuleb sellest hiljemalt 14. oktoobriks

teada anda, helistades telefonidel 602 8825 või 602 8867 või kirjutades e-posti aadressil sandra.hommuk@viimsi.ee.

Täpsemat infot saab vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonnast vastuvõtu aegadel: esmaspäeviti kell 14–17 ning neljapäeviti kell 9–12 ja 14–17 või helistades telefonidel 602 8825 ja 602 8867.

Toetust makstakse neile, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on registreeritud Viimsi valda. Foto: erakogu

Teated

Riigimaa müük

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise Viimsis asuvate kinnisasjade müümiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 27.09.2024.

Tulenevalt majandus- ja tööstusministri 23.08.2024 käskkirja nr 225 ja Maa-ameti peadirektori 09.07.2024 korralduse nr 1-17/24/1457 ning 4.09.2024 käskkirjaga nr 1-1/24/54 langetatud riigivara müügi otsustest müüakse alljärgnevas loetelus märgitud riigi omandis regionaal- ja põllumajandusministeriumi valitsemisel olevad kinnisasjad Viimsi vallas:

- Harju maakond, Viimsi vald, Lääneotsa küla, Männikuuse, 89001:001:1519, pindala 5762 m², alghind 28 810 eurot, tagatisraha 2880 eurot;
- Harju maakond, Viimsi vald, Metsakasti küla, Loovälja tee 2, 89001:001:0853, pindala 3435 m², alghind 171 750 eurot, tagatisraha 17 170 eurot.

Täpsemat informatsiooni saab maa-ameti kodulehelt aadressiga www.maaamet.ee või oksjonikeskkonnas aadressil riigimaaoksjon.ee.

Loovälja tee 2. Kaart: Maa-amet

Huvihariduse ja huvitegevuse projektitoetused

Projekti nimetus	Taotluse kasutamise otstarbe	Toetussumma (eurot)
Erivajadusega noorte muusikaõpe	Tööjõukulude katteks	3967
Muuga-Randvere pop-jazz stuudio	Tööjõukulude katteks	1582
Teadusring "Taibu"	Tööjõukulude katteks ja vahendite ostuks	2500
Robotika 2.–3. klassi õpilastele	Tööjõukulude katteks	1600
Mõtte- ja lauamängude ring 2.–3. klassi õpilastele	Tööjõukulude katteks	1800
Viimsi kitarriõppe ansambliõppe eriala	Tööjõukulude katteks	2000
Elektroonilise trummikomplekti soetamine	Vahendite ostuks	1700
Muusikaliste instrumentide ja võimendite soetamine õppeklassidesse	Vahendite ostuks	1650
Rohetehnoloogia ja kodukohapõhise LTT huviringi tegevuse laiendamine Viimsi vallas	Tööjõukulude osaliseks katteks	2000
Lauatenniselaua komplektide (lauad, väljakupiirded, kohtunike lauad, punktitaablood jne) soetamine	Vahendite ost	8000
Spetsiaalse teiseldataava lauatenisepõranda soetamine Viimsi lauateniseklubi ruumidesse	Vahendite ost	5000
Nordswim ujumisklubi uue inventari soetamine Viimsi spa ja Randvere kool ujulasse	Vahendite ost	1134
Multiplikatsioonikursus noortele vanuses 11–14	Tööjõukulude osaline toetus	1755
	Toetussumma kokku	34 688

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond avalikustab projekteerimistingimuste eelnõu:

- Tammneeme küla, Mereääre tee 7 – olemasolevate hoonete asemele uue üksikelamu püstitamise;
- Leppneeme küla, Hundiuru tee 9 – projekteerimistingimused üksikelamu püstitamiseks.

Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja § 31 lg 1 alusel ja avalikustab projekteerimistingimuste eelnõud valla kodulehel alates 23.09.2024.

Heade tavade kokkulepped loovad aluse kooli ja lapsevanema paremaks koostööks

PROJEKT 2023/2024 õppeaasta jooksul toimus Viimsi valla koolides pilootprojekt Viimsi IVA ehk Viimsi Iga Vanem Aitab, mille teemaks oli lapsevanemate edukam kaasamine kooliellu. Projekti rahastasid ning moraalselt toetasid nii justiitsministeerium kui ka Norra grant.

Dei Stein
lastekaitse
vanemspetsialist

Projekti eesmärk on luua tugevam ja teadlikum lähenemine lapsevanemate aktiivsemaks kaasamiseks kooliellu, mille tulemusel on lapsevanem koostööaltim ning mõistab, et vastutus oma lapse tegevuste eest on tal ka sel hetkel, kui laps asub koolimajas ja õpib.

Mida teha kooliajal? Selleks on vaja kooli ja vanemate tihedat koostööd, et olla oma lapsele toeks. Laps peab ennast koolis tundma hästi. Kui lapsel on kodus mured, ei edene ka koolitööd. Kui koolis on mured, ei ole rõõmu ka kodus. Viimaste õpetajate streigi valguses jäi mulje, et pere ja kool on teine teisel pool kaevikujoont ja teineteisele väga võõraks jäänud. Et kaevikuid kokku lükata, otsustas Viimsi anda omapoolse panuse pere ja kooli üksteisele tutvustamisega.

Mida täpsemalt tehti?

Projekti käigus töötasime välja hea tava kokkulepped peredele. Kokkuleppeid vahendab ja tutvustab kool, kuid sisuks on klassi raames paika panna üldised põhimõtted ja elementaarsed väärtushinnangud. Kokkulepete tutvustamine toimub 1. õppeaasta jooksul. Iga järgneva aastaga korraldatakse klassis kokkulepped üle ning vajadusel kaasajastatakse. Kokkulepete eesmärk on tutvustada klassis üksteisele nii lapsi kui ka vanemaid, et tekitada algusest peale ühtne, tugev ja kokkuhoidev meeskond, kes omavahel jagab nii oma muresid kui ka rõõme. Kokkulepete sõlmimisega kaasnesid ka ühised perepäevad ja ühisüritused, kus nii lapsed kui ka vanemad tegid midagi vahvat koos. Ka käesoleva õppeaasta jooksul tutvustatakse uutele klassidele hea tava kokkuleppeid.

Koostöös panime kirja juhendmaterjalid selgitamaks nii õpetajatele kui ka lapsevanematele seda, mis neid pilootprojekti raames ees ootab.

Tervise Arengu Instituudi (TAI) koolitajad harisid 1. ja 5. klasside klassijuhatajaid, kuidas vanemaid kooliellu paremini kaasata. Koolituse eesmärk oli toetada õpetajate sotsiaal-emotsionaalse pädevuse arendamisega nende koostöövalmidust lapsevanematega suhtlemisel.

Täienduskursuse väljaarendamine sai alguse riigikantselei innovatsiooniprogrammis Innosprint, kus otsiti lahendusi koolikeskkonnas laste vaimse tervise toetamiseks. Kursuse töötas välja kitsam

tuumikmeeskond, kuhu kuulusid eksperdid Tallinna ülikoolist ja TAI-st.

Õpetajatele sobis kindel struktuur, tugimaterjalid ja raamistik kokkulepete sõlmimiseks. Samuti peeti toetavaks asjaoluks, et õpetaja ei pea ise midagi välja mõtlema, vaid selja taga on kool ja vald. Samuti suunas projekt õpetajad teadlikult konkreetsetel teemadel vestlema ning andis võimaluse lapsevanematel omavahel olulistest asjadest rääkida.

Negatiivse poole pealt toodi välja, et esimese aasta alguses on niigi liiga palju infot ning kõike ei jõua vanemad korraga hoomata. Samuti tulevad teemaga kaasa vanemad, kellele hea tava kokkulepetes välja toodud teemad on mõistetavad ning juba niigi on sarnaseid kokkuleppeid enda peres teinud.

Kaasa võtsid õpetajad projektist teadmiste taoliste kohtumiste vajalikkusest, et anda lapsevanematele ühine ruum aruteluks. Omavaheliste probleemide tekkimisel on lihtsam lahendusi otsida ning konfliktolukorras mõistetakse teist osapoolt paremini, kui klassis on eelnevalt kokkuleppeid tutvustatud ning neid ka sõlmitud.

Kokkulepete sõlmimisega kaasnesid ka ühised perepäevad ja ühisüritused.

Kokkuvõtvalt tunnevad õpetajad, et vajadus anda suurem võimalus lapsevanemate ühisele häälele klassis on olemas, samuti toetavad materjalid ja struktuur juhiks, kui tekib probleeme.

Laste ja vanemate ühis-tegevus pakub alati suurt rõõmu. Fotod: erakogu

Osalemine uuringutes

TAI koolitajad viisid läbi nii õpetajate kui ka vanemate seas uuringu kaasatuse kohta. Selle uuringu tulemusi veel ootame. Küll on meil olemas ISRD (*International Self-Report Delinquency Study*) uuringu tulemused. Noortega seotud sotsiaalsete probleemide (töötus, alkoholi- või narkootikumisõltuvus ning kuritegude ohvriks langemine) ennetamise paremaks planeerimiseks kogutakse ja analüüsitakse andmeid noorte inimeste elu kohta. Üheks oluliseks vahendiks sellise info saamiseks on rahvusvaheline õpilaste elustiili ja käitumisharjumuste uuring ISRD, milles osaleb 40 riiki üle maailma.

Uuringu abil hangitakse infot noorte sotsiaalset arengut mõjutavate tegurite ja käitumisviiside leviku kohta. 2023. aasta esimeses pooles viis Tartu ülikooli õigusteaduskond justiitsministeeriumi tellimisel läbi neljanda ISRD andmekogumise Eestis. Küsitlusse kaasati 8.–11. klassi õpilased 62 koolist. Kokku laekus ligi 6500 vastust. Viimsist osales kaks kooli 531 õpilasega. Mugavaks andmete jälgimiseks on andmed jaotatud viieks alateemaks: koolikeskkond, tulevik, vaba aeg, õigusrikkumised ja ohvriks langemised. Iga alateema juurde koondati küsimustikus esitatud küsimused ning õpilaste vastused.

Tuleviku osas näevad meie noored, et ühelt poolt loodetakse tulevikus olla oma vanematest paremal järjel, kuid samas tuntakse, et vajatakse tulevikus riiklikku sotsiaal-toetust või rahalist tuge oma sugulastelt. Ülikooliga plaanib end siduda vaid 1/3 vastanutest. Seega on ka teatud hulgal meie valla noortel suhtumine, et tahan siin kohe ja praegu elada murevabalt ja mõnusa, kuid selleks erilist vaeva nägemata.

Vaba aega veedetakse sõpradega nii silmast silma kui ka neti teel suheldes. Enda sõnul pole noored netis hasartmänge mänginud ega pimeveebis viibinud, pigem kasutatakse sotsiaalmeediat, otsitakse infot kooli või töö jaoks või män-

gitakse. Harvem viibitakse pornosaitidel. Vaba aega reaalses elus veedetakse peamiselt oma kogukonnas, õpitakse või tehakse kodutöid. Suhteliselt harva süüakse perega ühise laua taga, mis omakorda soodustab pereliikmete omavaheliste sidemete nõrgenemist.

Viimsi valla noored tunnevad ennast koduvallas elades suhteliselt turvaliselt ning enda sõnul seadust ei riku. Uuringust siiski tuli välja, et on kogetud füüsilist vägivalda täiskasvanud pereliikmete poolt ning interneti kaudu on saadud halvustavaid sõnumeid, kuid mitte erilisel määral. Siiski tunnistatakse, et noored on ise häkkinud kellegi kontole sisse, saatnud sotsiaalmeedias kellegi kohta halvustavat infot või kellestki intiimseid fotosid. Juhtub ka poest varastamist ja grafiti joonistamist. Siinkohal sai ära toodud vaid pisiku, kuid

olemasolevaid andmeid kasutatakse kindlasti Viimsi uue heaoluprofiili loomisel.

Viimsi valla noored tunnevad ennast koduvallas elades suhteliselt turvaliselt ning enda sõnul seadust ei riku.

Suur tänu kõigile, kes panustasid meie piloodi õnnestumisse: projekti juhtgrupp, justiitsministeerium, koostööpartnerid, koolide juhtkonnad koos õpetajate, õpilaste ja nende vanematega! Tänu teile oleme loonud vallas uue traditsiooni – heade tavade kokkuleppe sõlmimine 1. klassis.

tasub teada

Heade tavade kokkulepe

- Selgitan enda lapsele, et õppimine on oluline nii talle kui ka teistele kaasõpilastele.
- Tunnen iga päev huvi lapse koolipäeva vastu ja pakun vajadusel abi kodutööde tegemisel ning tagan selleks hea keskkonna.
- Märkan, kui mu laps on kiusamise ohver või kiusaja ning teavitan sellest kooli ja vanemaid, et õpilane tunneks ennast turvaliselt ja oleks rõõmsameelne õppija.
- Vajadusel/võimalusel suunan ja toetan last konfliktide lahendamisel.
- Soovin oma lapsega iganädalaselt kvaliteetsega veeta. Võimalusel osalen aktiivselt kooli poolt pakutatavatel üritustel ja koosolekutel.
- Lepin lapsega kokku tema väljas viibimise aja, lähtudes seadusest ja lapse unevajadusest, et tal oleks võimalik puhununa kooli minna.
- Tean lapse sõpru ja klassikaaslast ning suhtlen vajadusel nende vanematega.
- Arutan oma lapsega veebisuhtlemisest ja teen kokkuleppeid interneti kasutamise kohta.
- Ma ei osta oma lapsele või tema sõpradele tubakatooteid, alkoholi või teisi meelemürke.
- Veendun, et lapsel on juurdepääs ainult oma vanuse ja arenguga sobivatele filmidele, videomängudele ja veebimaterjalidele (PG 12+ või nooremale vanusele lubatud tooted).
- Tagan, et minu kodus ei toimu teismeliste pidusid, kus tarbitaks alkoholi, tubakatooteid ja/või teisi meelemürke.
- Arendan oma lapse empaatiavõimet, selgitan talle kaaslaste kuulamise tähtsust, julgustan teda oma arvamust avaldama ja oma tegude eest vastutust võtma.
- Loon enda lapsega usaldusliku suhte ja õpetan teda teisi kohtlema austavalt ja kaasavalt.

Õpilasmalevas osales 178 noort

KOKKUVÖTE 2024. aastal toimus Viimsi õpilasmalev juunist augustini, kokku neljas vahetuses. Sellest sai osa 178 koduvalla noort vanuses 13–17.

Karolina Lõhmus
noorsootöötaja

Noored töötasid heakorrarühmades ja ettevõtetes. Heakorrarühmades töötanud noored tegid koristustöid Viimsi valla parkides, randades ja tänavatel. Peamiselt korjati prügi ning kitkuti umbrohtu. Lisaks pakkusid maleva noored abi vanematele elanikele, abiks oldi Viimsi huvikeskuses, Rohuneeme kalmistul, Püüsi lasteaias, Viimsi noortekeskuses, Randvere koolis ja Prangli rahvamajas.

Esmakordselt osalesid kolmanda vahetuse heakorrarühma malevlased õbbimisega malevas. See vahetus toimus Prangli saarel, kus peamiselt abistati Prangli rahvamaja suviste toimetustega.

Maleva rühmajuht Kätlini arvates oli üleöö malev hea võimalus saada malevakogemusest maksimumi. "Üle-

Noored õpilasmalevas. Foto: erakogu

öö maleva puhul veetsid noored rühmakaaslastega tihedalt aega Prangli saarel. Tegutsesime peamiselt Prangli rahvamajas, kus riisusime näiteks muruala oksadest ja värskendasime toolidel jalgu uue värviga. Noored said veel aidata korrastada võrkpalliplatsi ja selle ümbrust," kirjeldas Kätlin. Töövälisel ajal käidi aga ujumas, külakiigel kiikumas ning mänguväljakul. Kuna rahvamajas oli suurepärase võimalus kasutada suurt ekraani, siis ei puudunud päeva lõpust ka filmivaatamine ning olümpial võistelnud Rasmus Mägile kaasaelamine. "Noortele selline ma-

lavakogemus meeldis ning nad andsid märku, et ka järgmisel aastal võiks olla võimalus üleöö malevaks," jagas Kätlin noorte mõtteid.

Viimsi ettevõtetes said noored tööd Viimsi Mega Kirbukas, Merivälja Südamekodus, Viimsi Lihatoöstuse OÜ-s ning AQ Viimsis.

Kõigile malevlastele toimusid pärast tööpäeva ka tasuta vaba aja tegevused. Näiteks sai osa võtta tutvumismängudest, *bowling*ust, MyFitnessi zumba treeningutest, filmiõhtutest, muuseumikülalistustest ning muudest õpetlikest ja noori ühendavatest tegevustest.

Noorte heaolu spetsialistil tuleb tõine sügis

NOORED Viimsi vallavalitsuse noorte heaolu spetsialistina on minu viimased kuud olnud täis väljakutseid ja väärtuslikke õppimiskogemusi. Olen pidevas suhtluses noortega, kuulan nende lugusid ning pakun vajalikku tuge.

Kaisa Kerner
noorte heaolu spetsialist

Iga päev toob uusi kohtumisi ja vestlusi, mis on nii südamlikud kui ka mõtlemapanevad. Jagame rõõmu ja nauru ning käsitleme tõsisemaid teemasid, näiteks noorte otsuseid õppimise või töökoha valikul. Oleme koos leidnud sobivaid ja motiveerivaid lahendusi.

Koostöö erinevate spetsialistidega on olnud väga väärtuslik. Oleme koos noortega osalenud töötukassa karjääri-nõustamises ning koos valla lastekaitse spetsialistidega on välja kujunenud

tugev koostöövõrgustik. Koostöö politseiga on toonud esile karjääripöörde programmi, mis annab noortele võimaluse liituda politsei ridadega ja samal ajal õppida politseiniku ametit. Üks noor on juba ka seda võimalust kasutanud.

Sügis toob palju uut ja põnevat. Plaanis on külastada koole, tutvustada koolide tugispetsialistidele oma tööd ning luua ennetustöö võrgustik. Jätkuvalt on ees mitmed kohtumised noortega, kus pakun individuaalset tuge ja nõu. Töötan ka selle nimel, et luua kontakte kohalike ja väljaspool Viimsit pärit ettevõtetega, et avardada noorte töö- ja praktikavõimalusi. Siit ka üleskutse ettevõtetele: kui otsite uusi töötajaid või praktikante, võtke minuga ühendust! Aitan leida noori talente ning korraldan vajalikud teened ja toetused, et aidata töötajatel tööeluga edukalt kohaneda.

Noortele aga paneksin südamele, et kui vajad tuge või soovid rohkem tea-

da, kuidas mina saan sind aidata, siis võta minuga ühendust! Olen siin, et sind toetada ja aidata leida parimaid lahendusi. Kui kohe ühendust ei soovi võtta, jälgi mind Instagramis, kus postitan infot seminaride, ürituste ja kasulike võimaluste kohta.

- Kaisaga saab ühendust E k 8–17.30, T–N kell 8–17, R k 8–14.
- e-post: noortegarantii@viimsi.ee või kaisa.kerner@viimsi.ee
- telefon: +372 602 8715
- sotsiaalmeedia/Instagram: @viimsinoorteheaoluspetsialist
- Silmast silma kohtumised toimuvad kokkuleppel – Kaisa töötab nii noortekeskuses kui ka Viimsi vallamajas, kuid on avatud võimalusele kohtuda veebis, raamatukogus, jalutuskäigul või noorele endale mugavas kohas.

Teated

Viimsi gümnaasiumi noored osalesid põneval õppekäigul

■ Viimsi gümnaasiumi 16 G3 õppijat koos füüsika- ja keemiaõpetajaga käisid augusti lõpus õppekäigul CERNis (European Council for Nuclear Research / Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire). Sellele eelnes juuni alguses valikainete nädalal osakestefüüsika kursuse läbimine, mille raames käis õppijatega vestlemas KBFI vanemteadur Joosep Pata.

CERNis läbiti andmekeskuse ja antiaine tehase tutvustavad ekskursioonid. Samuti käidi giidiga, kelleks oli Viimsi keskkooli viistlane Ott Salla, tervel CERNi alal ringi. Õppijad nägid eksperimentide hooneid, füüsikute maja seestpoolt ja sõid koos teadlastega lõunat nende restoranis.

Ott viis enda krüogeenilaboris läbi ka vedela lämmastiku teadus- etenduse. Lisaks läbiti ka elektronkiire töötuba ja tutvuti kolme teadus- näitusega: CERNi uuringud, universum ja kvantmaailm.

Päevadesse mahtus ka vaba aega tutvumaks ümbruskonnaga, Genfi linnaga, käidi eel-Alpides Saleve'i mäe otsas matkamas, nähti paraplaanide stardiplatvormi ja külastati budismi kloostrit. Soojad päevad võimaldasid ka palju ujumist.

Ingrid Rõigas

Viimsi gümnaasiumi füüsikaõpetaja

Viimsi gümnaasiumi noored koos õpetajatega CERN Science Gateway es. Foto: erakogu

Pärnamäe lasteaia hoonet ehib seinamaaling

■ Järgmisel aastal ukсед avav Pärnamäe lasteaed sai oma fassaadile kaunistuseks logo, mille maalits seinale kunstnik Maria Samburenko.

Uue lasteaia maja seina ehib logo. Foto: erakogu

Uue lasteaia maja seina ehib logo. Foto: erakogu

Logo maalits seinale Maria Samburenko, kes on kunstipõetaja ja vabakutseline kunstnik. Maria ei loo kunsti mitte ainult oma studios, vaid ka linnatänavatel, kaunistades maju ehtsate seinamaalingutega, mis annavad linnaruumile elava ja kauni ilme. Maria sõnul võimaldab tema looming inimestel kogeda erinevaid emotsioone, mis jäävad meelde. Maria loominguga saab tutvuda tema Instagrami kontol art_sambuko.

Polina Kossenkova

haridusosakonna vanemspetsialist

VIRGO VELDI VHK KEELPILLIORKESTER
DIRIGENT RASMUS PUUR

Laulan üle merele

ESTONIA HUKU
30. AASTAPÄEVA
MÄLESTUSKONTSERT

28. SEPTEMBER KELL 19:00 VIIMSI
PÜHA JAAKOBI KIRIKUS

Annetuspiletid hindadega 10, 15, 20 eurot müügil kohapeal

TERE TULEMAST ABDULLAH

26.09 Viimsi Artium
01.10 Kumu auditorium

LAVASTAJA JAALIKOR
MIKKA ILYNCHYK
LAVA- JA KOSTÜÜMBUKSESTIK
ALEXANDER ADAMOV

LAVAL
JAAKINA ARU
EPP EESÄÄV
ELISE POTTIMANN
LINA TENNOSAAR
ÜLLAR SAAREMÄE

VIIMSI VALD

vabalava

Haabneeme päevakeskuse huviringid 2024/25 hooajal

Liikumisingid

- TERVISEVÕIMLEMINE**
E kell 9 ja 10 ja R kell 10 ja 11
juhendaja: Ülle Landra
- TOOLIVÕIMLEMINE**
T kell 10 ja N kell 10
juhendaja: Ene Kildema
- SEENIORITE PILATES**
E kell 11
juhendaja: Madli Toots
- JOOGA**
K kell 10
juhendaja: Marianna Pappel
- QIKONG – HIINA ENERGIAVÕIMLEMINE**
K kell 12
juhendaja: Riina Hein
- SEENIORITE KÖNNIJALGPALL**
T kell 15
juhendaja: Erle Meresmaa
Mõisapargi väljaku
- KEPIKÖND**
K kell 11
juhendaja: Raimo Tann
terviseradadel

Kunsti- ja käsitööringid

- KERAAMIKA**
T kell 10
juhendaja: Linda Viikant
- PORTSELANIMAAL**
K kell 10
juhendaja: Lehte Jõemaa
- KUNSTISTUUDIO**
T kell 12
juhendaja: Kätlin Sthal
Viimsi kunstikoolis
- KÄSITÖÖ**
T kell 11
juhendaja: Kaidy Matveus
- ÖMBLEMIN**
T kell 11
juhendaja: Lea Pärna
- TELGEDEL KUDUMINE**
E–N kell 10–16
juhendaja: Kaidy Matveus

Õpi- ja juturingid

- ARVUTI- JA NUTIOPE**
E kell 13
juhendaja: Harri Lensen
- INGLISE KEEL (algajad)**
E kell 16
juhendaja: Kaitel Poobus
- INGLISE KEEL (edasijõudnud)**
K kell 16
juhendaja: Kaitel Poobus
- KOKARING HÖBEKULP**
E kell 10 (üle nädala)
juhendaja: Pille Petersoo
- RAHATARKUSE KLUBI**
E kell 17.30 (kord kuus 23.09; 14.10; 4.11; 2.12)
juhendaja: Tiiu Lumberg
- SEENIORITE VESTLUSRING**
N kell 11
juhendaja: Kersti Randmer
Viimsi huvikeskuse käsitöötas

Taidlusringid

- SEENIORITANTS TRIINUD**
T kell 11
juhendaja: Eve Jänes
- SEENIORITE RAHVATANTS SIIRAVIIRA**
K kell 14 ja N kell 12
juhendaja: Anlii Aja
- LAULUANSAMBEL PÖLLULILL**
T kell 13
juhendaja: Sirje Põllu
- SÕNAKUNSTIRING**
T kell 14.30
juhendaja: Külli Talmar-Kuiv

Klubid

- BRIDŽ**
E kell 10 ja N kell 10
eestvedaja: Enn Sau
- LAUATENNIS**
T kell 17 ja N kell 16
eestvedaja: Aarne Lehtpuu
- PILJARD, KORROONA, MALE**
E, K, N kell 10
- VIIMSI RANNAMEESTE KLUBI**
N kell 16
eestvedaja: Enn Teimann

- KOHVIHOMMIK KÜLALISEGA**
R kell 11 (kaks korda kuus, 1. ja 3. reede)
- MEELEOLUÕHTUD**
K kell 17 (üks kord kuus)
- RAAMATUKLUBI**
R kell 11 (üks kord kuus, 2. reede)
- VAIMSE TERVISE HOMMIK HOMMIKUKOHV 80+ INIMESTELE**
R kell 11 (üks kord kuus, 4. reede)

Randvere päevakeskuse huviringid 2024/25 hooajal

Liikumisingid

- TERVISEVÕIMLEMINE**
E kell 10
juhendaja: Eva-Mai Soomer
- TOOLIVÕIMLEMINE**
E kell 11
- JOOGA**
R kell 10
juhendaja: Marianna Pappel

Kunsti- ja käsitööringid

- LOOVUSRING**
E kell 11.30
juhendajad: Taimi Viks, Rein Meresaar
- KERAAMIKA**
T kell 14.45
juhendaja: Linda Viikant

Õpi- ja juturingid

- ARVUTI- JA DIGISEADMETE ÕPE**
E kell 10
juhendaja: Harri Lensen
- KOKANDUSRING**
N kell 11
juhendaja: Laine Kiviorg
- KODUNDUS-AIANDUSRING**
N kell 11
juhendaja: Aime Salmistu
- SÕNALINE TEGEVUS**
N kell 12
juhendaja: Aime Salmistu

Taidlusringid

- LAULUANSAMBEL KIBUVITSALILL**
T kell 11
juhendaja: Sirje Põllu
- SEENIORITANTS KOBARAKE**
T kell 13
juhendaja: Ivi Talimäe
- RAHVATANTS**
R kell 11.30
juhendaja: Ivi Talimäe

Klubid

- JUTUTUBA KOHVI JA PIRUKAGA**
K kell 10–13
eestvedaja: Erle Meresmaa
- LAUAMAÄNGUD**
K kell 12
- SÕBRAD KOOS**
N kell 15 (üks kord kuus)
eestvedaja: Aime Salmistu
- HEAOLU KLUBI**
(teatri-, kontserdikülastused, väljasõidud)
Vastavalt ürituste toimumisele
eestvedaja: Aime Salmistu

Muud tegevused Viimsi senioritele

- BOWLINGUKLUBI**
E kell 14 ja R kell 14
(korraldaja: MTÜ Viimsi Pensionäride Ühendus)
Viimsi Keskuse kuulsalis
- UJUMINE, VESIAEROBIKA**
T kell 9 ja N kell 9
(nõutav Viimsi valla ujula pääse)
Viimsi spaas
- EAKATE KINOPÄEV**
R kell 14.20
Viimsi kinos
- VIIMSI VÄÄRIKATE ÜLIKOO**
N kell 14–15.30 (üks kord kuus 26.09; 17.10; 14.11; 5.12)
Viimsi Artiumi suures saalis

■ **Uuri lisa** www.viimsi-hoolekandekeskus.ee ja facebook.com/viimsihoolekandekeskus.

Väärikate ülikool alustab uut õppeaastat

UUS ÕPPEAASTA Väärikate ülikooli 2024/25 õppeaasta avaaktus ja esimene loeng toimuvad neljapäeval, 26. septembril kell 14–15.30 Viimsi Artiumi suures saalis. Külalisesinejaks on 30 aastat Eesti ajakirjanduspöõllul tegutsenud Märt Treier, kes räägib loengus teemal “Millest toitub meedia?”

Kadri Sild
programmi koordinaator

Kingsepp teeb kingi ja vedurijuht juhib rongi – nende kahe spetsialisti ameti eesmärgis ei ole kahtlusi. Mis aga juhib ajakirjanikke ja meediakanaaleid? Märt Treier aitab tuua selgust.

Viimsi väärikate ülikooli 2024/25 õppeaasta loengud toimuvad kord kuus neljapäeviti kell 14–15.30 Viimsi Artiumi suures saalis. Järgmised loengud sel sügisel toimuvad: 17. oktoobril, 14. novembril ja 5. detsembril.

Täpsem info loengute teemade ja esinejate kohta avaldatakse hiljemalt kaks nädalat enne toimumiskuupäe-

Avaloengu esineja Märt Treier. Foto: Siim Lövi

va. Loengud on osalejatele tasuta ja oodatud on kõik huvilised vanuses 50+. Loengusse on võimalik registreerida kohapeal.

Vanavanemate päeva tähistati kontserdiga Viimsi Artiumis

Tunnustuse saanud vanaemad ning teemant- ja kuldpulmapaariid. Fotod: Tiit Mõtus

VANAVANEMAD Juba kolmandat aastat järjest tähistati Viimsi septembri teisel pühapäeval vanavanemate päeva.

Marje Plaas

Viimsi hoolekandekeskuse koordinaator

Tähtpäevalisi tervitas vallavanem Illar Lemetti, kes oma kõnes rõhutas, et vanavanematel on oluline roll perekondlike sidemete tugevdamisel, peretraditsioonide alleshoidmisel ja seeläbi järjepidevuse ning stabiilsuse loomisel. Kohaletulnuid õnnitlesid veel abivallavanem Annika Vaikla ja Viimsi hoolekandekeskuse juhataja Lemme Palmet.

Seejärel täitsid Viimsi Artiumi saali käsikellade imelised helid ansambli Campanelli esituses. Dirigent Inna Lai sidus muusikapalad oskuslikult kokku terviklikuks kavaks ning lõi saalis rõõmsa ja piduliku meeleolu.

Imelise vanaema tiitli pälvisid: Virve Maasik, Silvi Reiman, Aet Lass, Senta Henie Lembinen ning Elvi Tälli. Päevajuht Hanna Grete Rebane tõi kuulajateni lähedaste kirjad, kus tänati vanavanemaid hoole ja abi eest ning

millest õhkus armastust vanavanemate vastu. Imetlust väärilis, et vaatamata auväärsele eale olid vanaemad ikka aktiivsed teatrite ja muuseumide külalastajad, tublid aiasaaduste kasvatajad ning täis sportlikku indu ja reisikihku, olles nii eeskujuks pere noorematele. Kõige selle kõrvalt aga jätkus neil alati aega, et lastelaste rõõme ja muresid kuulata ning neil kohud täis sõota.

Sel päeval tunnustati ka neid, kes on kaua ühist elurada käinud. Teemant-

pulmi ehk 60 aastat abiellumisest tähistasid Mia-Ene ja Heino Liivaleht ning Maire ja Jaan Selgis. Kuldpulmi ehk 50 aastat pulmadest tähistasid Helve ja Arvo Saat, Sirje ja Paul Saks, Reet ja Jaan Üksti. Soovime kõigile palju ühiseid õnnelikke päevi ning tugevat tervist!

Ootame neid, kes vanavanemate päeval ei saanud auhindu kätte, Viimsi hoolekandekeskusesse (Kesk tee 1, Haabneeme).

Käsikellade ansambel Campanell, dirigent Inna Lai.

Elanikkonnakaitse

Valmis kogukond, leebem kriis

VALMIS Eesti inimesed on silmitsi seisnud tugevate tormituulte, suurte sademete hulga ja üleujutustega. Raske lumi ja jää on jätnud nädalaks inimesi elektrita. Kohalikku elu võivad tabada elektrikatkestused, kütte-, vee- ja kanalisatsiooni-probleemid, aga ka näiteks ekstreemsed ilmastiku-olud. Täna mõtlevad paljud meist ka sõjaohule. Need on riskid, millest oleme kõik mõjutatud ja millega peame arvestama.

Margo Klaos
Päästeameti
peadirektor

Ootamatusi on elus mitmesuguseid ning iga kriisi tõsidus sõltub sellest, milline on inimese, kogukonna, kohaliku omavalitsuse ja ka riigi valmisolek. See, mida kriisiks kutsuda, võib iga inimese jaoks olla pisut erinev, kuid igal juhul on tegemist ootamatu olukorraga, kus juhtub midagi väga tava-päratut või ohtlikku ning sellele on vaja kiiresti reageerida.

Päästeamet töötab iga päev selle nimel, et Eesti inimesed ja kogukonnad oskaksid erinevaid riske ja ohte enda ümber märgata ning teaksid, kuidas võimalikke ootamatusi ennetada ja leevendada. Mida rohkem inimesi suudab enda ja oma pere eest kriisis hoolitseda, seda rohkem elusid saame päästa ja aidata neid, kel pole võimalik ise toime tulla.

Tugev kogukond suudab muuta kriisi kulgu

Igal piirkonnal, sealhulgas Viimsil, on oma eripärad – omavalitsused erinevaid üksteisest elanike arvu, pindala, asukoha ja paljude muude aspektide poolest. Seetõttu on igal pool erinevad riskid ning

ohud: keemiaõnnetused, sagedased elektrikatkestused, üleujutused, metsatulekahjud jne. Iga inimene saab läbi mõelda, mis on kõige tõenäolisemad asjad, mis võivad juhtuda, ning mida on võimalik teha nende ennetamiseks ja leevendamiseks.

Kogukonnal on võimalik jagada omavahel varusid, abivahendeid ja teisi ressursse.

Inimesed tunnevad üksteist, teavad, kes on kogukonnas kõige haavatavamad jne. Kriisis võivad täiendavat tuge vajada näiteks eakad või erivajadusega inimesed. Kogukonnal on võimalik jagada omavahel varusid, abivahendeid ja teisi ressursse ning veenduda, et keegi ei jää üksi.

Kohalik omavalitsus on inimeste esimene turvavõrk

Omavalitsus peab hindama võimalikke riske ning looma plaani, kuidas oma inimesi kaitsta. Päästeamet veab regionaalseid kriisikomisjone, kuhu kuuluvad piirkonna omavalitsused ja riigiasutuste regionaalsed üksused, kelle roll on lahendada kõiksugu kohalikku elu

Näide kriisivarudest. Foto: Päästeamet

puudutavaid riske. Peagi kasvab paljude omavalitsuste kohustuste ulatus veelgi, sest kui seni on seadusjärgne kohustus olla elutähtsa teenuse osutaja olnud vaid vähemalt 10 000 elanikuga omavalitsustel, siis hädaolukorra seaduse muutmisega laieneb see kohustus kõigile 79 omavalitsusele. See tähendab vastutust tagada ka kriisiolukorras oma inimestele näiteks vee ja kanalisatsiooni toimimine, teede läbitavus, aga ka õppuste korraldamine ja riskianalüüside tegemine.

Päästeamet on valmis inimesi, omavalitsusi ja organisatsioone elanikkonnakaitse ja kriisiks valmistumise teemal juhendama. Teeme koostööd nii suurtele kui ka väikestele, meid saab kutsuda korteriühistustesse, omavalitsustesse ja ettevõtetesse. Eesmärk alati sama – kriisiteadlikud inimesed.

Viimsi vald on teinud eeskju-

liku pingutuse, et toetada piirkonnas elavaid inimesi elanikkonnakaitse kriisideks valmistumisel. Valla avalike andmete lahenus VAAL, kust inimesed leiavad lähimad evakuaatsioonipunktid, avalikud varjumiskohad ja infopunktid, on hea ettevalmistus kõikvõimalikeks kriisideks. Lisaks oleme alati rõõmsad, kui vald valmistab nii oma töötajaid kui ka volikoguliikmeid ette erinevateks kriisideks.

Omavalitsus on info jagamisel oma inimeste jaoks võtmetähtsusega. Oleme omavalitsustele partneriks ka kerksuskeskuse loomisel – need on kohad, mis tõsisema kriisi korral toimivad inimestele kohalike

infopunktidenä, kust saab elektri ja side puudumisel ikkagi värsket infot ning kus inimestel on võimalus näiteks telefoni laadida. Iga elanik võiks teada, kus asub tema kodule lähim kerksuskeskus.

Elame kriiside ajastul ja peame olema valmis erinevate kriisidega toime tulema. Ukraina võitlusest Venemaa agressiooni vastu oleme õppinud, et ühiskond on võimeline toimima ka väga tõsise kriisi tingimustes, kui selleks on valmistatud.

Kui hästi kriisiga toime tuleme, sõltub sellest, milline on inimeste suutlikkus kriisi ajal ennast kuni abi sabumiseni ise kaitsta ja vajadusel teineteist aidata.

tasub teada

Oled kriisiks juba paremini valmis, kui ...

■ ... oled valmistunud kodus iseseisvalt hakkama saama ilma elektriga, vee ja küttega vähemalt ühe nädala.

Hoia kodus oma vajadustest lähtuvalt varusid: vesi, toit, ravimid ja muu sinule vajalik. Kriisivaru ei ole midagi eraldiseisvat, vaid see on igapäevaselt kasutatav. Jälgi, et sul oleks vähemalt nädala tagavara. Vaata üle, mis sul kodus juba olemas on ning mida oleks vaja juurde osta.

■ ... tead, et riigilt ohuteavituse saamisel tuleb sellesse suhtuda tõsiselt ning käituda kiiresti vastavalt saadud juhistele.

Kui kuuled sireene, siis varju lähimasse siseruumi ning siis otsi lisainfot. Esimesele ohuteavitusele järgneb alati detailsem info riigi kanalites. Infot, mis on juhtunud ja kuidas käituda, saab riigi kriisikanalitest: kriis.ee, olevalmis.ee, riigi infotelefon 1247, samuti ERRist ja teistest uudiskanalistest.

■ ... tead, et varjumishoiatuse korral tuleb kiiresti varjuda lähimasse siseruumi ning hoiduda eemale akendest.

Mõtle läbi, kus sul on võimalik vajadusel varjuda kodus, tööl või avalikus kohas. Varjumiseks on üldjuhul parimad kohad hoonete keldrid, madalamad korrused, akendest eemal ning tugevate seintega. Veendu, et kodus/tööl oleks teekond varjumisruumi ja ka ruum ise takistustest vaba ning puhas.

■ ... mõistad, et riik ei anna evakuaatsioonikorraldust kergekäeliselt ning kui see tuleb, siis tuleb seda kohe täita.

Võimalusel liigu oma transpordiga ja eelistada suvilas, sugulaste või lähedaste juures olemist. Veendu, et nad ei oleks ohupiirkonnas. Nendele, kellel puuduvad alternatiivid, korraldab riik transpordi evakuaatsioonikohta. Evakueerumisel võta kaasa esmavajalikud asjad nagu dokumendid, sularaha, ravimid, telefon, laadija jms.

Kriisideks aitab valmistuda hästi koostatud kriisiplaan

KRIISIVALMIDUS Viimased kolmkümmend aastat oleme elanud roosakat värvi udupilves, kus kriisid ja muud ebameeldivad olukorrad meid ei puuduta. Kriisivalmiduse teemaatikaga ei tegele keegi, välja arvatud mõned üksikud teadlikumad ja entusiastlikumad.

Karin Mägi
järelvalveosakonna
juhataja

Ometi oleks juba 2005. aasta Pärnu üleujutus ja 2010. aasta Padaoru lumetorm võinud anda tõuke tõsisemateks ettevalmistusteks riigi ja kohalike omavalitsuste tasandil. Kui 24. veebruaril 2022 ründas Venemaa Ukrainat ning sai selgeks,

et ka Eesti ei pruugi sõjalisest kriisist puutumata jääda, hakati tõsisemalt suhtuma halbade stsenaariumite tõenäosusse ja vajadusse võimalikeks erinevateks ohtudeks valmis olla.

Loomulikult on igaühe soov, et kriise ei tekiks, kuid nendeks tuleb siiski valmis olla. Vallavalitsusel on plaanis asuda koostöös elanikega alevike kriisiplaanide koostamisele, alustades Viimsi alevikust.

Kriisiplaanide koostamine

Kriisiplaaniga kavandatakse harjumuspärase elukorralduse säilitamine mitteharmuspärase olukorras. Statistika kohaselt on kriisi korra võimelised iseseisvalt toime tulema 7 päeva vaid 15% Eesti elanikest.

Ohutuse ja turvalisuse perspektiivis käsitletakse kogukon-

da geograafiliselt – kogukonnaks on alevikud, külad, piirkonna kogukonnad. Hea õnne korral veab selliseid kogukondi eest kohalik aktiivne ja ettevõtlik inimene või inimesed, kellest pikemas perspektiivis saavad koostööpartnerid kohalike omavalitsusele ning turvalisusega tegelevatele ametkondadele. Kogukonna liikmeteks on enamasti piirkonna aktiivsemad alalised ning ka mitteamalised elanikud, kes ühiselt seisavad üksteise heaolu eest ning soovivad üheskoos panustada healussesse seal, kuhu kohaliku omavalitsuse tegevus ja ametnikud võib-olla iga kord nii kiiresti ei ulatu ressurside vähesuse tõttu.

Kriisideks valmistumisel on oluline iga üksikisiku panus. Edukas kriiside haldamisel saab olla siis, kui on kaalutud riskid ja koosta-

Vallavalitsuse kriisistaap õppusel. Foto: erakogu

tud plaanid, tagatud toimepidevus ja kriisisituatsioonid on ka õppusel läbi harjutatud. Kõik need ehituskivid müüris on olulise tähtsusega ja kui üks kivi ei vasta standardile, siis ei ole ka ehitus tugev.

Kriisiplaan on laiapõhjaline, pikaajaline strateegiline dokument valmistumaks reageerima erakorralistele olukordadele. Kriisiplaan abistab liikumisel läbi kriisi, taasta-

da normaalset elukorraldust ja võimaldab järgmises kriisis kiiremat ja efektiivsemat reageerimist.

Kriisiplaanis loetleme kõik olukorrad, mis võivad eskaleeruda kriisiks, töötame välja plaani, kuidas toimub kommunikatsioon, kust saame vajalikud ressursid ja kuidas korraldame kriisist taastumise. Kriisiplaanis määratleme strateegilised suunad ja juhtimise tasandi, kriisijuhtimise meeskonna ja koostööpartnerid, kes viivad ellu konkreetseid tegevusi (evakueerivad inimesi, annavad esmaabi, vastavad teid jne) ja täidavad muid ülesandeid vastavalt kriisiplaanile.

Viimsi aleviku tegusad ja tublid, kes soovivad protsessis osaleda ja nõu ning jõuga toeks olla, saavad oma osalemissoovist teada anda e-posti aadressile karin.magi@viimsi.ee.

Abipolitseiniku töö pakub põnevust ja väljakutseid ning õpetab ka midagi uut

ABIPOLITSEINIK on vabatahtlik, kes osaleb oma vabast ajast politseilistes tegevustes, ent ei saa selle eest tasu. Ta küll ei kuulu politseiametnike koosseisu, kuid peab järgima eetikakoodeksis neile sätestatud eeskirju. Viimsi vallavalitsuse teenistujad Tiina Raun, Alar Mik ja Taavi Valgmäe on vabal ajal abipolitseinikud ning olid nõus ka oma kogemusi jagama.

Jane Saks
Viimsi Teataja
toimetaja

Taavi ja Alar hakkasid abipolitseinikeks juba aastal 2015, kui Viimsi toonased kohalikud piirkonnapolitseinikud neile abipolitseinikuks saamise võimalusi tutvustasid. Mõlemad olid kohe nõus abipolitseinikuks astuma, mõtlemisega nad ei vajanud. "Olen lapsena unistanud politseinikuks saada, aga elu läks teisiti," meenutas Alar.

Tiina liitus abipolitseinikega aastal 2020, kuid mõtted selles suunas olid tekkinud juba varemgi. "Varasemalt jäi see samm astumata, kuna toona mul lihtsalt ei olnud seda võimalik teha," sõnas ta. Tiinale meeldib, et nüüd saavad abipolitseinikud kvalifitseerumise korral panustada niivõrd mitmes valdkonnas ega pea käima üksnes patrullis. Tema nimelt just patrullis ei käigi, sest öötöö talle ei sobi.

Inimese, kes abipolitseinikuks sobib või mitte, selgitab välja politsei- ja piirivalveamet (PPA). Nii Tiinal, Alaril kui ka Taavil pidid hakata teoks olema soovitatud, neile tehti taustakontroll ning oma osa oli ka füüsilistel katsetel.

Kui vabatahtlike taustakontroll ja füüsilised katsed on läbitud, algab väljaõpe, mis koosneb mitmete teemade ja praktikumide läbimisest. Muuhulgas saadakse teadmisi raadioside kasutamise, esmaabi, enesekaitse, turvataktila, lastekaitse ning ennetustöö ja järelevalve kohta. Abipolitseinikul on võimalus omandada ka iseseisvalt ülesande täitmise pädevus (IPAP e iseseisva pädevusega abipolitseinik). IPAP võib politsei ülesandel määratud piirkonnas teha iseseisvalt liiklusjärelvalvet, kontrollida avalikus kohas käitumisnõudeid ning tegutseda avalikku korda ähvardava vahetu kõrgendatud ohu tõrjumise puhul. Taavi ja Alar läbisid aasta pärast abipolitseinikuks saamist IPAP-i koolituse ning omandasid täiendavalt veel alarmsõidu oskuse.

Abipolitseinikud suhtlevad PPA-ga läbi rühmajahi, operatiivsem teabevahetus käib läbi turvatud vestluste Signali äpis. "Seal on loodud erinevad grupid ja igaüks liitub gruppidega, kuhu ta panustada soovib," selgitas Tiina ning lisas, et suuremate liiklusreidide korral saadab PPA ka e-kirja. Tema ise on liitunud Ida-Harju piirkonna ja taastava õiguse gruppidega, Alar on üldises Ida-Harju patrull-

grupis ning Taavi toimetab kriminaalbüroos, liiklusjärelvalvetalituses ja Ida-Harju piirkonnas. "Kui ma IPAP-iga tegelen, siis lepin tuttavatega kokku, millal saame koos panustada, ja PPA organiseerib meile masina. Patrullitöös osaledes annan ise märku, millal mul vaba aega on või võetakse minuga otse ühendust," lisas Taavi.

Vabatahtlike tunnid on arvel Abipolitseinike töötundide osas peetakse täpset arvestust. Minimaalselt võiks vabatahtlik aastas panustada 60 tundi. "Kui selle normi täidab, saad erivahendid ja vormi endale koju. Kui panustad vähem, on sul kasutada üldkasutatavad erivahendid, mille saad ja tagastad PPA-le," rääkis Tiina, kes on ise suutnud etteantud miinimum-tunnid ületada.

Kui Taavi kannab abipolitseinikuvormi aastas umbes 200–300 tundi, siis Alar tõdes, et ka tema suutis aastaid panustada võrdväärselt kolleegiga, ent viimasel paaril-kolmel aastal jääb tema panus 60–70 tunni vahemikku. "Abivallavanema töö võtab nädalas keskelt-läbi 60 töötundi, mistõttu jääb muudeks tegevusteks vähem aega. Ent endiselt panustan ma suurematesse ühisoperatsioonidesse, käin piirkonnapolitseinikel abiks ning vajadusel abistan ka kommunikatsiooninimesi," täpsustas Alar.

Nii Taavi kui ka Alar kuuluvad ka Viimsi vallavalitsuse kriisikomisjoni. Milline on kriisi korral abipolitseinikena tegutsevate ametnike prioriteet, kui kutse tuleb nii PPA kui ka vallavalitsuse poolt? "See käib ametikoha järgi. Kui vallavalitsuse kriisikomisjon koguneb, on minu esmane prioriteet siin staapi juhtida. Abipolitseiniku kutsele ma vastan, et ei saa või lükkan enda osalemise kaugesse tulevikku," ütles Alar kindlalt. Taavil aga puudub vallavalitsuses riigikaitse ametikoht ning tema annaks kriisis enda panuse reservväelasena.

Igast olukorrast on midagi õppida

Kui palusin Taavil, Tiinal ja Alaril meenutada mõnda seika, mis abipolitseinikuks olemisega meenub, ütles Taavi, et kõige emotsionaalsemad lood on seotud lastega. "Lastes otsimisel näiteks linnakeskkonnas tuleb ise rahulikult jääda ning proovida mõelda, kuhu ta võiks minna. Lapse leidmine on suur rõõm," kirjeldas Taavi. Tiinal on kogemusi konfliktivahendajana ning ta nõustub Taaviga, et teemad, millest lapsed räägivad, võivad olla väga emotsionaalsed, ka kurvad. "Al-

Abipolitseinikud Taavi Valgmäe, Tiina Raun ja Alar Mik. Foto: Jane Saks

koholitarbimised, omavahelised riidud, terariistaga ähvardamine, kiusamine nii füüsiliselt kui ka verbalselt," loetles Tiina ja täpsustas, et konfliktivahendaja mitte ei lahenda konflikti, vaid võimaldab taastava õiguse põhimõtteid rakendades vaadata juhtunut laiemalt kui vaid karistamine ja jõuda osapooltel kõiki rahuldavate kokkulepetele. "Konfliktis olevalt isikult tulev info on konfidentsiaalne, kuid kui kuuled, et kellegi elu võib ohus olla või on vihjeid laste seksuaalsele ärakasutamisele, siis tuleb meil ka vastavalt reageerida," lisas ta.

Alar tõdes, et abipolitseinikuks olemine õpetab väga erinevaid asju. "Teatud oskused omandad algõppes ja kinnistad välitööl, teisi asju õpid kogenumalt politseinikult või siis ka abipolitseinikust kolleegilt. Kui sa õpitut mitmel korral praktiseerid, siis see kinnistub," teadis ta enda kogemustest. Näiteks on abipolitseinikuks olemine õpetanud oma vaistu tundma ja teatud riskikäitumisele tähelepanu pöörama. Alaril meenub aastatetagune olukord patrullides Haabneeme vahelisel teel. "Märkasime, et üks auto keeras järsku kõrvalteele. Sõitsime natuke edasi, kuid siis hakkasin mõtlema, et seal on ju keelumärk ja edasi sõita ei saa. Läksime autole järele, aga see oli juba kadunud. See kõik toimus mõnekümne sekundiga, seega kiirendati teadlikult ja ju oli midagi varjata. Järgmisel korral enam ei kõhkle, vaid sõidad kohe järgi," tõi ta näite. Teine näide. Alarile ei meeldi veri ja selle nägemine, aga kui ta on pidanud kedagi koos paarimehega elustama ja näiteks hingamisteid vabastama, olles verega koos, siis ununeb see kõik ära, keskendutakse 100% politseitööle. "Sel hetkel on oluline keskenduda ja hoida fookust vaid politseitööle," lisas Alar.

Lisaks õpitule on Taavi meelest oluline ka suhtlemisoskus. "Kõik inimesed on erinevad ja kõige tähtsam on oskus leida igaühega sobiv

suhtlusviis. Kui sellega hakkama saad, siis on hästi," lisas ta. Ka Tiina tõdes, et esmase käitumise või välimuse põhjal ei tohiks ennatlike järeldusi teha. "Elu on suurem kui esmapilt. Tuleb osata leida viise, kellega kuidas suhelda," kinnitas Tiina.

Abipolitseinikuna õpitud oskused tulevad kaasa ka intervjueritavate eraellu. Tiina sõnul vaatab ta pärast abipolitseinikuks saamist politseiametnike tööd hoopis teise pilguga. "Tihti kuuled, kuidas inimesed politseinikke kritiseerivad – miks ta nii tegi või ütles? Nüüd ma mõistan, miks nad midagi teevad ning et nad teevadki õigesti," ütles ta. Taavi lisas, et tema oskab liikluses üha paremini ennetada inimeste käitumist ning on nii mõnelgi korral pigem jala pedaalilt ära võtnud ja liiklusohutiku olukorda ennetanud. Alar näeb, et õpitud oskused tulevad talle kasuks ka vallavalitsuses töötades. "Näiteks kui vallavalitsusse jõuavad maaomanike, sh naabrite vahelised tülid, siis minu kogemused ja oskused aitavad mul neid vaidlusi lahendusteni viia või neid leida," sõnas ta ja lisas, et ka näiteks haldusmenetlusi viiakse vallavalitsuses läbi sarnaselt politseile. "Blanketid on erinevad, aga tegevus on sama."

Abipolitseinikuks olemine on kui meeldiv hobi

Tiina, Taavi ja Alar näevad abipolitseinikuks olemist kui meeldivat hobi. "Abipolitseinikuna lähen iga-päevarutiinist välja ning see on mulle heaks vahelduseks. Samas saan teha midagi kasulikku," põhjendas Taavi, miks ta endiselt abipolitseinikuna tegutseb. Tiina sõnul on tegu nagu hobiga, mida muidu ei teeks, kui see ei meeldiks. "Sa ei lähe ju jooksurajale tagasi, kui sa seal käies head emotsiooni ei saaks," tõi ta paralleeli. Alar nentis, et mõttetööd tehes ei saa mõtet seisma panna ning töömõtted tikuvad ikka edasi, kui tööpäev lõpeb, aga patrullis olles igapäevased

tööga seotud sündmused kaovad. "Kui me Viimsis patrullime, siis liisaboonusena saan ma mõnda asja ka ühildada ja vaadata ringi, mis või kus tegemata on ning järgmisel päeval selle kohe ette võtta," muigas ta.

Vabatahtlikuks olemine eeldab ka pere toetust. Taavil on kodus abikaasa ja kaks väikest last, kes suhtuvad isa tegevustesse hästi ning on ka uhked, et isa abipolitseinikuna tegutseb. Sellega seoses meenus Taavile lugu, kuidas laps oli eakaaslase sünnipäeval ning Taavi abikaasa ei olnud veel talle järele jõudnud. Sünnipäevalapse vanemad siis küsisid Taavi lapselt, et kus ema on? Laps vastas, et ei tea. Edasi küsiti, kus isa on? Laps vastas, et politseis. "Kui abikaasa kohale jõudis, siis ta pidi natukene seletama, mida laps täpselt mõtles," naeris Taavi.

Kõik kolm leiavad, et selleks, et abipolitseinikuks hakata, tuleb olla kindel, et vabatahtlikuna panustamiseks ka piisavalt vaba aega jaguks. "Kui riik kulutab sinu koolitamise ja varustuse peale raha, siis tuleks ka vastu panustada. Kui hetkel vaba aega napib, võiks liitumise otsuse teha hiljem," mõtiskles Alar. Ka Taavi toetab mõtet, et abipolitseinikega liitujal peab olema vaba aega ja teha, et panustada. Lisaks soovib ta tutvuda veebilehela abipolitseinik.ee. "Niisama põnevust otsima tulla ei ole mõtet," võttis Tiina teema kokku.

Kuidas saada abipolitseinikuks?

Abipolitseinikuks saamiseks ja koolitusele registreerimiseks esita kõik vajalikud dokumendid, läbi taustakontrolli, mine kutse-sobivusvestlusele ja soorita füüsiline katse. Täpsemat infot saab kodulehelt abipolitseinik.ee.

Vabatahtlikud päästjad pakuvad turvatunnet nii enda perele kui ka kogukonnale

VABATAHTLIKUD PÄÄSTJAD Viimsilased Rein Lepnurm ja Kadri-Anna Sklave on vabatahtlikud päästjad. Kui Kadri-Anna liitus organisatsiooniga juba aastaid tagasi täisealiseks saades, siis Rein tegi selle sammu alles mõned aastad tagasi. Mõlemad leiavad, et vabatahtlikuna kogetu ja õpitu on kasuks ka igapäevaelus.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Millal ja miks liitustite vabatahtlike päästjatega?

Rein Vabatahtlikega liitusin liiks sellele, et olen alati tahtnud olla päästja ja ühiskonnale kasulik, ka sügavalt isiklike põhjuste tõttu. Üks suurimaid oli mu ema varajane lahkumine väga raske haiguse tagajärjel. Tema eest hoolitsedes tekkis palju hetki, kus ei olnud teadmisi, oskusi ega julgust aidata ning ka arsti polnud alati käepärast. Siis otsustasin, et õpin ja teen midagi, mis annab mulle oskused teisi aidata ning saan ühiskonnale kasulik olla kohtades ja olukordades, kus teised võib-olla samuti ei tea, kuidas ja mida teha. Lisaks aitab see hoida silma peal oma kodukoha heaolul ja ohutusel. See annab kodukohale hoopis teise tähenduse ja väärtuse, kui iga väljakutse, mis tuleb, paneb mõtlema, kui lähedal see mu enda kodule on.

Kadri-Anna Liitusin aastaid tagasi, täisealiseks saades. Otsus seda teha tuli toona natuke isegi ootamatult, sest läksin sinna õe sõbranna asemel.

Kui peaksite oma sõnadega kirjeldama, siis kes on vabatahtlik päästja?

Rein Keegi, keda motiveerib kodukoha heaolu ja ohutus ning ka seiklushimu ja kes oma põhitöö ja tegemiste kõrvalt hoiab ühiskonnale silma peal.

Kadri-Anna Vabatahtlikud päästjad tegelevad hobi korras lihtsamate päästetöödega, mis läbi kujuneb võimalikult suurele osale elanikkonnast oskused üksteist toetada. Näiteks käiakse metsatulekahjudel ning inimeste otsingul abiks.

Mitu tundi aastas peab vabatahtlik päästja panustama?

Kadri-Anna Meie organisatsioonis pole sellist kohustust ning see soodustab sisemist motivatsiooni. Meie tegevus pole ka piiratud vaid komandopõhiselt – liikmed saavad reageerida häiresündmuse põhiselt, otse igapäevategevustelt.

Ajakulu tekib vastavalt oma huvidele, sest võimalikke tegevusi on palju. Näiteks suviti veedan ise umbes nädala Aegna saare komandos, lisaks sõidutan aeg-ajalt valvajaid saarele.

Kõige tähtsam on võtta hetk ja mõelda enne tegutsemist.

Rein Minul on põhitöö liikuva graafikuga ja veidrate aegadega ning sellest tulenevalt käin ühisvalveteenistuses (ÜVT) ebaregulaarselt, vahel korra, vahel 2-3 korda kuus. Minu jaoks on ÜVT heaks vahelduseks oma põhitööst, mistõttu tahan seal vähemalt kord kuus käia. Aasta lõikes tuleb mul umbes 380 tundi.

Palun kirjeldage mõnda olukorda, mis teile esimesena seoses vabatahtlikuks olemisega meenub.

Kadri-Anna Mäletan ehedalt oma esimest kogemust metsa- ja raba-põlengul, aastaid tagasi. Varem oli see olnud lihtsalt üks statistika. Nüüd nägin, kuidas loodus järjest hävines. Tahtsin endast anda kõik, seejuures oli ka huvitav. Lõigu juht rõhutas üle, et ma liiga kauaks ei jääks. Arvasin, et olen veel vaid natuke. Koju jõudes ilmnisid vingumürgituse nähud – peavalu, joogijanu, mälulüngad ja nii meelethu väsimus, et jäin püstijalu tukkuma. See oli mulle õppetunniks.

Vabatahtlik päästja Kadri-Anna Sklave. Fotod: erakogu

Vabatahtlik päästja Rein Lepnurm.

Rein Esimesena meenub möödunud aasta 5. juuli juhtum, kus saime varahommikul väljakutse aadressile, mis asus minu kodule väga lähedal. Kui kohale jõudsim, oli maja katus täielikult leekides ja kuulda oli ainult puidu ja eterniitplaatide valju praksumist, nagu lastaks rakette. Mäletan, kui kuum hakkas veeaurust, kui kustutusega alustasime. Mingil hetkel põlesid sarikad nii läbi, et katus varises kokku. Kogu kustutus ja järelkustutus võttis aega enam kui 4 tundi ning meil oli abis ka Muuga komando.

Kas vabatahtlikuks päästjaks olemine võib ka ohtlik olla?

Rein Eks ohte on ikka, aga ei ole midagi sellist, mida ettevaatlikult ja läbimõeldult tegutsedes vältida ei annaks. Kustutustel annab eelkõige tunda kuumus, metsa- ja maastikukustutusel juhtub palju ka koperdamist ja kukkumist ning redelil ronides tuleb kindlasti ettevaatlik olla. Meenuvad ka survestatud voolikuga liikumine ja joatoru järsult avamine ilma ennat toestatud asendisse seadmata. Suitsusukeldumisega tulevad ka eraldi ohud nagu halva nähtavusega liikumisel kukkumised, põlemisgaaside järsk süttimine ehk pistleek, tagasitõmme, varingud jne. Peamine on aga kuumus – kui seda ei kannata, siis võib väga raskeks minna.

Kadri-Anna Kõige tähtsam on võtta hetk ja mõelda enne tegutsemist.

Kes on vabatahtlik päästja?

Vabatahtlik päästja on aktiivne päästevaldkonda tundev inimene, kes pakub oma perele, naabritele ja kogukonnale turvatunnet, jagab vajadusel kiiret abi ja käitumisjuhiseid õnnetuse korral. Rohkem infot vabatahtlike päästjate kohta saab kodulehelt www.rescue.ee/et/juhend/vabatahtlikud.

Oskus inimestega koostööd teha on meie ühiskonnas olulisemaid oskusi.

Rein Näed ja koged palju erinevaid juhtumeid, neid peab läbi mõeldes tekib palju isiklike ja sügavaid mõtteid ja “ahhaa” momente. Õpid ja koged iga kord midagi uut ja huvitavat. Kõik õpitu ja kogetu on kindlasti aidanud mind igapäevaelus, alustades lihtsalt vaimsest valmisolekust igas olukorras, füüsilisest võimekusest kuni peenemate oskusteni, näiteks nõõri sõlmede tegemiseni, viimane on mu enda põhitöös ka kasulik oskus.

Millised on teie soovitusel neile, kes soovivad ka vabatahtlikuks päästjaks saada?

Kadri-Anna Mõelda läbi, millised on huvid ja ajalised võimalused lähitulevikus. Küsida organisatsiooni esindajalt, millistes tegevustes ja millisel kujul on võimalik panustada.

Rein Kui tundub huvitav ja põnev, siis mõelge läbi, kas reaalselt leiaksite aega panustada. Kindel on see, et kogetu ja õpitud oskused ja teadmised kuluvad ka igapäevaelus ära. Juba ainuüksi see, et vaatate oma pere ja sõprade kodu uue pilguga ning läbi selle muutub ühiskond veelgi ohutumaks ja paremaks. Arvestage, et kohe ei saa midagi ja tulemuste nimel tuleb pingutada. Mida sealt saad, on aga unikaalne ja asendamatu kogemus, põnevust ja elamusi ning uusi tutvavaid ja sõpru, kel kõigil suur süda.

tasub teada

Olulised riiklikud abi- ja infotelefonid, mida teada ja oma telefoni salvestada

- 112 – häirekeskuse number
- 1247 – riigiinfo telefon, mis tegeleb keskkonnainfo (reostus, hukkunud loomad-linnud või keskkonnaalased õigusrikkumised), teid puudutava info (takistused teel või teehooldusprobleemid) ja päästeala nõuannetega
- 612 3000 – politsei- ja piirivalveameti infotelefon
- 16 662 – mürgistusinfoliin (jagab nõu ja abi mis tahes mürgistuste korral)
- 1220 – perearsti nõuandeliin (meditsiinilised nõuanded, mis ei vaja kiirabi sekkumist)
- 116 111 – lasteabi (abivajavatest lastest teavitamine)
- 5301 5855 – teemeistri infotelefon (teele langenud puud, talvel lumevald jms)
- 659 8970 – teevalgustuse rikked
- 715 0188 – Imatra Elektri rikketelefon
- 1343 – Elektrilevi rikketelefon
- 511 7293 – Adven Eesti (kaugkütte rikked)
- 5345 0240 – Viimsi Vesi (veekatkestused)

Muuga sadamas valmivad kohalikele ja meretagustele ehitajatele vajalikud terastooted

ETTEVÕTTEL KÜLAS Eesti juurtega Exmet Grupi tütaräriühing **Exmet RSE OÜ** tegeleb tööstuse ja ehituse jaoks vajalike terasest sarrustuselementide ning armatuurvõrkude tootmise ja müügiga siinsamas, Viimsi valla territooriumile jäävas Muuga sadamas.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Käimasoleva ettevõtlusaasta raames on vallavanem Illar Lemetti külastanud mitmeid kohalike ettevõtjaid, kuid seni pole neist ükski tegutsenud tollitsoonis. Kuna Muuga sadamasse iga huviline jalutada ei saa, peavad ka vallava-

litsuse esindajad eelnevalt registreeruma ning läbima sõidukiga röntgenvaravad.

Exmet Grupi ettevõtteid tegutses kokku neljas asukohas ning grupis on ligikaudu 200 töötajat. Vaid mõnesaja meetri kaugusel merest asuv tootmisettevõtte tegevusruumides, kus kunagi paiknes Baltikumi suurim terase kuumsinkimistehas, mille investeeringu maksumus oli toona ennekuulmatud 3,8 miljardit krooni. Energiahindade tõusu tõttu suletud

tehased võttis Exmet kasutusele möödunud kümnendi lõpus.

Muuga sadama territooriumil käib vilgas elu – veoautod kas ootavad laadimist või veavad kaupa. See on kõrvalisele pilgule justkui omamoodi linnak, kus asjatundmatul on kohati keeruline mõista, mis seal täpselt toimub.

Asukoht on oluline konkurentsieelis

Exmet RSE OÜ-s võtavad meid vastu tegevjuht Mihkel Rõuk, finants-

juht Märt Meerits ja turundusjuht Siret Sipelgas. Ettevõtte esindajad annavad ülevaate Exmeti tegevusest ja tulevikusuundadest. Mahitudest annavad kõige paremini aimu numbrid: möödunud aastal oli Exmet Grupi konsolideeritud käive umbes 140 miljonit eurot, samas kui kahel varasemal aastal küündis see pea 200 miljoni euroni. Nende aastate käibe hüppelise tõusu taga oli suurem ehitusaktiivsus Eestis ja meie lähiregioonis, Exmet Grupi toodete ja teenuste laiem valik, aga ka erakordsed toormehinnatõusud 2022. aasta kevadest sügiseni, mis tingitud koroonakriisist ja Ukraina sõja puhkemisest.

Möödunud aastal oli Exmet Grupi konsolideeritud käive umbes 140 miljonit eurot, samas kui kahel varasemal aastal küündis see pea 200 miljoni euroni.

Kogu Exmet Grupil on katusealust lao- ja tootmispinda kokku tervelt 70 000 ruutmeetrit. Exmeti hulgemüügi sortimendis on üle 30 000 artikli ja üle 1400 erineva terastootet. Muuga sadamas asuvas hoones on 32 000 m² pinda, millest tootmiseks kasutatakse umbes pool, ülejäänud osa on mõeldud toorme ja valmistoodete ladustamiseks. Exmet alustas 2009. aastal

terastoodete hulgemüügiga ja on aastate jooksul laiendanud tootmist ning väärindamise suunas.

Armatuuritootjana on ettevõtte ehitussektorile unikaalne vaade, sest nad on esimesed, kes tunnevad muutusi ehitusturul ja majanduses laiemalt. Märt Meeritsa sõnul ei näita ehitusturg hetkel midagi rõõmustavat, kuid lootusrikkalt vaadatakse 2025. aasta teise poole suunas, kus võiks oodata olukorra paranemist. Exmeti toodangut kasutatakse ehituses nii Eestis kui ka Soomes ja Rootsis. Oma andmetele tuginedes kinnitavad ettevõtjad, et rasked ajad on ka meie Skandinaavia naabritel. Soomes on tavaks, et elamuehituse keerulistel aegadel hakkab riik rohkem infrastruktuuri rajama.

Kuna Exmet RSE toodangust umbes pool eksporditakse, on nende paiknemine sadamas oluline konkurentsieelis, sest nii toorme sissevedu kui ka toodete klientideni viimine on transpordikulude osas meritsi soodsam. Lisaks annab Muuga sadamas paiknemine võimaluse liigutada materjale liisaks meretranspordile ka maanteed ja raudteed mööda. Eelistatum on muidugi meretransport, mis on oluliselt odavam.

Sõja algus muutis palju

Metalliäri on hooajaline – aasta lõpp ja esimesed kolm kuud on alati rahulikumad. Exmeti sadamas paiknevas tehases töötab umbes 40 inimest ja Märt Meeritsa sõnul on nende eesmärk automatiseerida tootmist nii palju kui võimalik. “Lõpuni muidugi ei saa,” ütleb Meerits.

Exmeti esindajate sõnul olid

Exmet RSE tootmishoone Muuga sadamas. Fotod: erakogu

te olulises fookuses keskkonna ja jalajälje vähendamine.

See on oluline, sest paljudes Euroopa riikides on projektides nõudena sisse kirjutatud EPD (*Environmental Product Declaration*) sertifikaat ehk toote keskkonnamõju kohta. Ka selles osas on Exmeti eeliseks asukoht sadamas, mis võimaldab materjali tuua sisse ja viia välja väiksema ökoloogilise jalajäljega.

Eriti Rootsisis on paljudes projektides esitatud konkreetset nõudeid, kui suur võib ehituses kasutatava toote puhul keskkonna jalajalg üldse olla. EPD sertifikaadi väljastab kolmas, sõltumatu osapool. "Kõik ettevõtted Baltikumis seda nõuet ei täida ja seetõttu Rootsi turul paljudes projektides osaleda ei saa," ütleb Mihkel Rõuk. Ettevõtte saab siin omalt poolt panustada nii oma tootmise kui ka logistika rohelisemaks muutmisega. Suur osa keskkonnamõjust sõltub ka toorme tootjast. "Kuni kaks kolmandikku EPD mõõdikutest sõltuvad toorme tootmisprotsessist.

Kui me tahame oma tooteid Skandinaavias müüa, peame eelistama tehaseid, kus keskkonna jalajalg on selgelt väiksem," ütles Rõuk.

Teine oluline aspekt rohepöörde osas puudutab taaskasutust. Varem Venemaalt ja Valgevenest pärit toormaterjalid oli rauamaagi sisaldus suurem, aga sellest tulenevalt ka suurem keskkonna jalajalg. Euroopas juhib vanametalli turgu Türgi, kes on suurim käitleja ja hindade dikteerija. Euroopa vanametalli kasutava toormaterjali keskkonnajalajalg on aga väiksem.

Kui me tahame oma tooteid Skandinaavias müüa, peame eelistama tehaseid, kus keskkonna jalajalg on selgelt väiksem.

Tasub silmas pidada, et Euroopa Liit omab üsna karmi kaitsetollide poliitikat, mis peaks liidusiseste ar-

Automaatne armatuuri lõikus- ja painutusliin.

matuuri tootjate hindu ja kasumikatteid kaitsma.

Laienemine keerukustest hoolimata

Märt Meeritsa sõnul on omanikul majanduses toimuvast hoolimata selge visioon tootmist laiendada ja Exmeti võimekusi kasvatada. Meid viiakse praeguse hoonekompleksi tagumisse ossa, kus käib usin ehitustöö. Rajatakse vundamenti aasta lõpus töövalmis saavale uuele tootmisliinile.

Lisaks on ettevõttel huvi laiendada oma praegust tootmishoonet, et veelgi rohkem suurendada armatuurtoodete tootmisvõimekust.

Exmetil on ka oma transpordipark ja klientidele tarnitakse tooteid osaliselt ka oma transpordiga.

Aita välja selgitada meie kogukonna parimad ettevõtted!

2024. aasta on Viimsis ettevõtlusaasta. Teiste algatuste seas korraldab Viimsi vallavalitsus sel aastal Viimsi ettevõtlusgala, kus antakse üle tunnustused meie silmapaistvamatele ettevõtetele ja ettevõtjatele. Selle tunnustusega soovime esile tõsta Viimsi firmasid, kes oma tegevuse, uuenduste ja panusega on edendanud siinset ettevõtlust, loonud töökohti, rikastanud meie valla elu ja toonud kaasa positiivseid muutusi.

Esita oma lemmikud valla kodulehel: viimsi.ee/viimsi-aasta-ettevõtted.

nende seni suurima käibega aastad siis, kui lõppes COVID ja inimesed olid töölt tagasi, tehased taaskäivitati ning vahepeal külmutatud ehitusprojektid võeti jälle "sahalist välja". 2022. aastal puhkenud sõda tõi aga kaasa suuri muutusi, sealhulgas spekulatsioon baasmaterjalide kättesaadavuse osas, mida ka Exmeti esindajad omal nahal tundsid.

Exmeti toodangut kasutatakse ehituses nii Eestis kui ka Soomes ja Rootsis.

Sõda tõi kaasa ka muutuse toormaterjalide tarnijate osas. Kui varem kasutati meie regioonis ja ka Exmetis osaliselt Venemaalt ning Valgevenest pärit tooret, siis täna tuleb materjal peamiselt Lääne-Euroopast.

Rohepööre metalliäris

Arengud on suunatud Skandinaaviasse, kus soovitakse Exmet Grupi ettevõtete tuntust kasvatada. Keerulised majandustingimused on Märt Meeritsa sõnul pannud neid rohkem mõtlema sellele, kus nad paiknevad kogu protsessi väärtusahelas. Meeritsa sõnul on ettevõt-

Postkarkasid täisautomaatne tootmine.

Standardmõõdus ja mõõtu lõigatud serditud armatuurvõrk.

Viimsi Raamatukogu

25. SEPTEMBER
KELL 18.00
VIIMSII RAAMATUKOGUS

URSULA ZIMMERMANN

TEEKOND RÕÕMU

Aus kogemuslugu
Sisemise Lapse tervendamise

URSULA ZIMMERMANNI
RAAMATUESITLUS

www.viimsiraamatukogu.ee

Viimsi Raamatukogu

EZMA ESITLEB

RAHVUSVAHELINE MUUSIKA PÄEV

01.10
KELL 18:00

VIIMSII RAAMATUKOGU SUUR SAAL

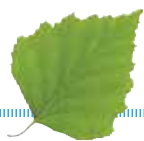
ESINEVAD EZMA MUUSIKAAGENTUURI ARTISTID

TASUTA SISSEPÄAS

MADEIRA

Viimsi aasta naise
TIINA PARGI REISIÕHTU
24. september 2024
kell 18.00

Viimsi raamatukogu süüres saalis

Tavaline tõruvähk on merede-avastajast võõrliik

VÕÕRLIIK Ilmselt on nii mõnigi meist kursis, et Eestis võib mõnedest veekogudest leida jõevähki. Paljud pole aga kursis, et erinevaid vähilaadseid ehk koorikloomi leidub Eesti vetes rohkem. Kui osa neist on meie kodumaised liigid, siis mitmed on siin aga võõrliigid. Seekord teemegi juttu ühest sellisest, nimelt tavalisest tõruvähist.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

Liigi kirjeldas esimesena Darwin 1854. aastal. Kuigi tavalise tõruvähi nimi viitab vähiks olemisele, siis peale vaadates ta meie jõevähiga küll ei sarnane. Tõruvähkide paigutamise loomariigis oldi päris hädas. Kuni 19. sajandini liigitasid teadlased neid mh limuste hulka, kuigi neil ei ole ka sellele rühmale tüüpilist keha. Tõruvähkide kuulus saadi paika siis, kui hakati uurima nende vastseid. Nimelt on neil ujuvad vastsed, kes sarnanevad teiste vähikude vastsejarkudele.

Viimane ümberpaigutamine eluslooduse süsteemis toimus 2004. aastal, kui tavaline tõruvähk tõsteti teise perekonda – oli perekonnas *Balanus*, nüüd on perekonnas *Amphibalanus*. Laiemas plaanis liigitatakse nad hetkel vähilaadsete alamhõimkonnas olevate vääneljalaliste hulka. Tavaline tõruvähk on Läänemere ainus vääneljalaline.

Välimus ja areng

Tõruvähk näeb välja justkui väike vulkaan mingil tahkel objektil. See nn vulkaan on tema valge või kahvatuhall lubiainest koda, mis moodustub kuuest kokku kasvanud plaadist. Koja tipus olev ava on suletud kahe kaaneplaadiga, mida

loom saab liigutada. Nende plaatide vahelt sirutab vähilaadne välja oma kaheharulised rindmikujalad, mida on kuus paari. Jalad on lülilised ja harjastega ning moodustavad justkui lehviku, millega saab vett koos selles leiduvate toiduosakestega kojast sisse suu juurde suunata.

Koja läbimõõt võib ulatuda 2 cm-ni, aga tavaliselt on see kuni 1 cm. Soomes on kirjeldatud, et tavaline tõruvähk kasvas 10 nädalaga 3 mm suuruselt 1,6 cm suuruseni.

Areng munast koorumiseks võtab 18°C veetemperatuuri juures aega ligikaudu 21 päeva. Tõruvähi vastsed kestuvad pärast munast koorumist mitu korda. Viimases ujuvas faasis on vastne endale saanud kahepoolmelise lubiainest koja, millest välja ulatuvad vaid iminappadega eestundlad. Kui vastne leiab endale sobiva paiga, kus oma edasine elu veeta, kinnitub ta objekti külge tundlate abil. Nimelt on tundlad ühenduses eriliste näärmetega, mis toodavad hästi kleepuvat nõret ja aitavad loomakesel paigale kõvasti kinni hakata. Tõruvähi pea ja tundlad muutuvad seejärel plaadikujuliseks. Sinna kohta jääb loom nüüd kogu eluks.

Vähkide kolooniad

Tõruvähk võib olla kinnitunud näiteks kividele, vaiadele, laevakerele, teokarpidele, nootadele, võrkudele, aga ka kõikisugu muudele kõva pinnaga objektidele, mh vees

Tõruvähid makrovetikate (mh põisadru) peal. Fotod: Maris Markus

leiduvale prügile. Sageli kinnituvad nad oma suguvendade naabrusesse ja võivad nii moodustada suuri kolooniaid. Tõruvähkide asustustihedus võib küündida 5000 isendini ruutmeetri kohta. On märgatud, et tihedates kolooniates on koid alt kitsamad ja suguküpsus saabub isenditel kiiremini. Samas aga toodavad väga tihedates kolooniates elavad isendid vähem mune kui hajusamate kolooniate omad.

Kuna tõruvähid kleepuvad pindadele ülitugevasti, siis on nad laevaomanikele tõeline nuhtlus, sest nad ei lase ise laevast lahti ja seetõttu muutub veetakistus suuremaks. See tähendab aga omakorda aeglasemat sõitu, suuremat kütuse- ja ajakulu. Kui minevikus prooviti nende lahtisaamiseks ka ülimürgiseid paadivärve, siis tänapäeval see enam lubatud ei ole. Seega ei jää üle muud, kui jõuga vähikesed maha kraapida. See on aga aeganõudev ja kallis.

Tõruvähid söövad kõike, mida neil õnnestub suu juurde suunata ja millest jõud üle käib.

Vahel surevad loomakesed ise laeva küljes ära (mõned lasevad siis ka kere küljest lahti). See juhtub näiteks siis, kui laev sõidab väga magedasse vette. Nimelt on tõruvähid küll väga tolerantsed soolsuse osas, aga väga madalat soolsust ja eriti veel pikema aja jooksul nad siiski ei talu.

Maailmas on meres leiduvate objektide kattumine tõruvähkide ja muude taoliste organismidega suur probleem, sest mh väheneb seetõttu liikuvate osade liikuvus, suureneb kütusekulu ja objektide mass. Selle probleemi mõju aastas on hinnatud mitmele miljardile USA dollarile.

Toitumine

Tõruvähid söövad kõike, mida neil

õnnestub suu juurde suunata ja millest jõud üle käib: vetikad, bakterid, aerjalgsed, ripsloomad ja muud vees hõljuvad pisiorganismid. Nii söeluvad nad veest välja seal lendlevat hõljumit.

Võõrliik

Meie kõrv on harjunud kuulma, et kui võõrliikidest räägitakse, käivad läbi sellised nimed nagu näiteks Sosnovski karuputk, pargitar ja Hispaania teetigu. Siiski on meil võõrliike tunduvalt rohkem ja tavaline tõruvähk on üks neist. Ta on väga edukas "migrant", kes levib nii ujuvate vastsejarkude kui ka inimese kaasabil (kinnitumine laevadele). Tema algseks kodumaaks on peetud Atlandi ookeani läänekallast. Viimased geeniuuringud viitavad, et täpsemalt võiks tema kodumaaks olla Argentina piirkond. Nüüd on ta aga levinud kogu maailmas ja seda siiski inimese tõttu.

Kaspia merest leiti tavalist tõruvähi esimesena 1955. aastal, Mustast merest 1844. Esimesed kirjeldused leidudest Vahemeres pärinevad 1972. aastast. Euroopa vetes on tavalist tõruvähi kohatud ligi 200 aastat. Esimene leid Hollandist on teada aastast 1827, Saksamaalt 1858, Prantsusmaalt 1872, Norrast 1900, Rootsist 1895 ja Königsbergist 1844. Jaapani vetes kirjeldati liiki esimest korda 1962. aastal ja on seal nüüd oma levilat tublisti laiendanud. Jaapanist jõudis see liik ka Uus-Meremaa vetesse, kui Jaapanis ehitatud gaasitorni läbi mere Uus-Meremaa veeluse gaasimaardla asukohta transportiti.

Oma elutegevusega muudab tõruvähk olemasolevaid ökosüsteeme. Ta muudab konkurentsireegleid nii toiduahelas kui ka kasvukohtades. Viimasel juhul siis eelkõige tahkete pindade hõivamise läbi, mistõttu teistele liikidele jääb vähem ruumi.

Mis teeb nad nõnda edukaks?

Esmalt tuleb mainida muidugi tõruvähkide suhteliselt head madala soolsuse talumise võimet. Teiseks

Kas teadsid, et...

- ...üks tavalise tõruvähi isend võib ühes hooajas toota 1000–10 000 muna.
- ...tavalise tõruvähi arengus esineb 6 vastsestaadiumit.
- ...vääneljalalised on eranditult soolase vee liigid.
- ...tõruvähkide toodetav ülitugev liimaine on keemiatööstuses huvi tekitanud.
- ...tavalise tõruvähi osas on tehtud ettepanek kasutada teda raskemetallide monitorimisel, aga peamiseks probleemiks on isendite lühike eluiga.

võib välja tuua nende võime enast tugevasti objektide külge kinnitada, mistõttu saavad nad nendega kaugele kaasa reisida. Kolmandaks võib välja tuua, et tõruvähid on erinevalt teistest vähikidest mõlemasoolised. See tähendab, et igal isendil on nii emas- kui ka isassuguorganid. Arvatakse, et see on kasulik nende kinnitunud eluviisi tõttu ehk järglasi peab saama sõltumata naabri soost ja sobivat sugu ta kuskile otsima minna ei saa. Iseenda viljastamist aga püütakse vältida.

Neljandaks võib välja tuua nende kiire arengu ja suhteliselt pika elu. Tõruvähk muneb suve jooksul mitu korda, suguküpsus saavutatakse 3 kuuga. Eluiga võib olla suhteliselt pikk: tavaliselt 1–2 aastat, aga võib ulatuda ka 7 aastani. Viimendiks on neil lubikoda, mis neid mh ärasõimise eest kaitseb, ja nad on võimelised enda kaitseks tootma ka ärritava toimega lima. Liik on ka väga tolerantne veetemperatuuride (leppides vahemikuga –2°C kuni 35°C), vee madala hapnikusalduse, eutrofeerumise ja saastatuse suhtes.

Lisaks kõigele sellele on tõruvähkidel ka võime eriti halbades tingimustes langeda seisundisse, kus nad oma elutegevuse peaaegu seisma panevad, suutes nii mitu kuud eksisteerida. Kui tingimused paranevad, taastub ka endine elu.

Tõruvähid mereprügi (plastikämbr) peal.

Üldplaneeringu infokiri XVII

ÜLEVADE Kaks aastat tagasi liitusin Viimsi vallavalitsuse meeskonnaga, sest mulle avaldas muljet valla ambitsioonikas plaan koostada uus üldplaneering, mis toetub senisest hoopis erinevale arenguvisionile. Lisaks sellele oli vald seadnud eesmärgi koostada ja kehtestada üldplaneering vähem kui nelja aastaga.

Endrik Mänd
peaarhitekt

Pool sellest ajast on ümber saanud ja täna on hea meel öelda, et tänu valla spetsialistide ühisele panusele ja heale koostööle partneritega Kobras OÜ-st ja Hendrikson ja Ko OÜ-st oleme seni püsinud omale seatud ajagraafikus.

Kohtumised kogukondade esindajatega

Äsja lõppesid kohtumised kogukondade esindajatega, kelle hulgas olid nii küla- ja saarevanemad kui ka külasetside esindajad ning muidu aktiivsed kogukonna liikmed. Suur tänu teile! Need olid meeldivas õhkkonnas toimunud konstruktiivsed kohtumised, kust saime olulist ja kasulikku tagasisidet, häid ettepanekuid ja üldise arusaamise, et liigume planeeringuga õiges suunas.

Teeme saadud tagasisidest kokkuvõtted ning paari nädala pärast oleme valmis avalikkusele tutvustama üldplaneeringu esmast eskiislahendust ning keskkonnamõju ja muude asjakohaste mõjude strateegilise hindamise aruande (KSH) eelnõu.

Üldplaneeringu eskiisi ja KSH eelnõu avalik väljapanek toimub oktoobrikuu jooksul ning sellel ajavahemikul on kõik huvilised oodatud esitama planeeringulahendusele omapoolseid ettepanekuid. Loomulikult saab oma ettepanekuid esitada ka väljaspool avaliku väljapaneku aega ja paljud inimesed on tänaseks ka seda võimalust kasutanud. Anname endast parima, et meiepoolne tagasiside tehtud ettepanekutele jõuaks esitajateni veel enne oktoobri algust. Kui aga kellelgi jääb tagasiside saamata või vajavad käsitletud teemad täiendavat arutelu, saab oma ettepanekuid avaliku väljapaneku ajal korrata. Siiski oleks abiks, kui võimalikult paljud seisukohad jõuaksid meieni oktoobrikuu avaliku väljapaneku käigus, sest see aitaks meil oma tööprotsessi korraldada selliselt, et ka edaspidi püsida seatud ajakavas ning jõuda kogukonna ootustele vastava ning vallale järgnevat kümnendite arengut suunava olulise dokumendi kehtestamiseni 2026. aasta suvel.

Esialgse visiooni tutvustamine toimub detsembris

Pärast avaliku väljapaneku toimumist analüüsime saadud ettepanekuid ning anname 45 päeva jooksul omapoolse tagasiside ettepanekute esitajatele ning korraldame 13. detsembril avaliku väljapaneku tulemuste avaliku arutelu. See ei ole mõeldud lõpliku meiepoolse avalikustamisena, vaid pigem esialgse visiooni tutvustamisena. Esimese tutvustuse järel korraldame vastavalt ettepanekute hulga ja iseloomule veel avalikustamisi, arutelusid ning esitlusi.

Pärast esimest tutvustamist korjeme üldplaneeringu eskiislahendust vastavalt avaliku väljapaneku ja arutelu tulemustele ning esitame selle seisukohtade esitamiseks ja kooskõlastamiseks vallavälisele organisatsioonidele, näiteks naaberomavalitsustele ja riigiasutustele.

Eskiisi valmimise ja kooskõlastamise järel on järgmiseks oluliseks teetähtsuse üldplaneeringu ja KSH aruande esitamine vallavolikogule vastuvõtmiseks järgmisel suvel.

Seniks aga kutsun kõiki viimsilasi üles oktoobris tutvuma üldplaneeringu eskiisiga ning andma sisukat tagasisidet, sest sellega saate igaüks anda panuse oma koduvalla elukeskkonna paremaks muutmiseks. Loomulikult kehtib alati põhimõte, et kus viga näed laita, seal tule ja aita, ent tähtis on ka silmas pidada, et üldplaneering on kogukondlik kokkulepe, mille puhul erinevad huvid peavad olema esindatud mõistlikus tasakaalus. Seetõttu, kui märkad üldplaneeringu eskiisis mõnda mõtet, mis väärrib esiletõstmist või millest sinu arvates kindlasti ei tohi loobuda, siis anna ka sellest teada. Just see võib osutuda oluliseks argumendiks lõplike ruumilahenduste kaalumisel.

■ Viimsi valla üldplaneeringu eskiislahenduse ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu avalik väljapanek on 1.–31. oktoobrini 2024 üldplaneeringu portaalis veebi-aadressil bit.ly/ViimsiUP.

Valmis uue üldplaneeringu radooniuring

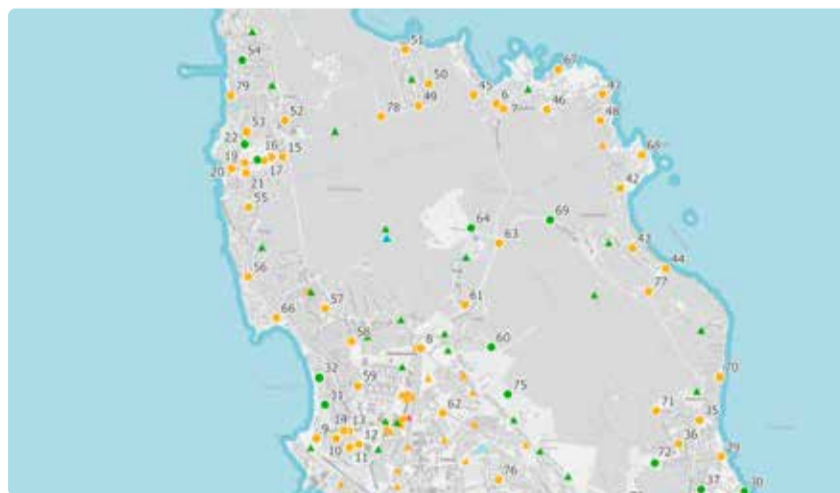
RAPORT Koostatava üldplaneeringu alusuuringu raames valmis neljanda uuringuna Viimsi valla pinnasest radoonisisalduse mõõtmise raport ehk radooniuring. Raport koondab endas mõõtmisprotsessi ülevaadet, tulemusi ja koordineerimise ning kaarte.

Alar Mik
abivallavanem

Viimsi valla üldplaneeringu koostamise raames läbi viidud radooniuringu eesmärk on saada täiendatud ülevaade valla territooriumi radoonisisaldusest. Töö raames võeti uuringupunktide asukohtade määramisel arvesse Eesti geoloogikeskuse poolt läbi viidud uuring "Viimsi valla mandriosa territooriumi pinnase radooniohtlikkuse hinnangu aruanne" (Eesti geoloogikeskuse, 2004) ning valla esindajatelt saadud info võimalike tuleviku tegevuste kohta (arengu- ja ettevõtlusalad, renoveeritavad suvilapiirkonnad jne).

Varasemate uuringute kohaselt kuulub Viimsi valla mandriosa normaalse, kõrge ja eriti kõrge radooniriskiga piirkondade hulka. Normaalse radoonisisaldusega pinnas levib valdavalt osal valla territooriumist, peamiselt Viimsi kõrgendikust (Lubja mäest) põhja, itta ja ka läände jäävatel aladel. Ligi kümnendiku valla territooriumist moodustavad alad, kus pinnaseõhu ra-

Uuringu käigus teostati mõõtmisi 87 mõõtmispunktis. Aluskaart: Maa-amet

doonisisaldus on kõrge või väga kõrge. Selleks on Viimsi kõrgendik ja sellega lõunast piirnev ala, samuti Põhja-Eesti klindivöönd. Naissaare ja Prangli saare radoonisisalduse kohta varasem info puudus.

Uuringu käigus teostati mõõtmised ühtekokku 87 mõõtmispunktis ajaperioodil 6.12.2023 ja 30.05.–4.07.2024. Mõõtmised tehti paralleelselt kahel viisil: pinnaseõhus otsemõõtmine (emanomeetriga) ning pinnase eU (Ra226-ga tasakaalus olev U238) sisalduse (gammaspetsimeetriga) järgi arvutamine. Pinnaseomaduste (liigniiske, savikas) tõttu esines olukordi, mil emanomeetriga mõõtmine oli raskendatud.

Viimsi valla territoorium liigitub mõõtmistulemuste põhjal normaalse-kõrge (valdavalt kõrge) radoonisi-

saldusega pinnasega alaks. Mõõtmistulemuste järgi liigituvad nii Prangli kui ka Naissaar kõrge radoonisisaldusega aladeks. Radooniuring ise ei anna soovitusi projekteerimise/ehitusega seotud otsuste osas radoonimeetmete vajalikkuse rakendamise või nendest loobumise kohta. Uuringu tulemused annavad koondülevaate valla eri piirkondade pinnase radoonisisalduse tasemest ning saadud teave võimaldab vajadusel kavandada või näha ette meetmeid, et takistada radooni pääsu hoone siseõhku.

Radooniuringu koostas Radoonitõrjekeskuse (OÜ Tulelaev) meeskond koosseisus Marti Kedder, Lemmik Kendaru ja Krista Saarik. Radooniuringu aruandega saab tutvuda üldplaneeringu kaasamiskeskonnas.

MATKARAJAD

Viimsi maastikukaitsealad kutsuvad loodusesse

Viimsi vallavalitsus tegi algust matkaradade võrgustiku rajamise ja nende omavahelise ühendamise tööga Viimsi poolsaare kaitsealadel. Esimene etapp viidi ellu Krillimäe ja Viimsi keskosa maastikukaitsealadel (MKA), aga puudutatud sai ka Rohuneeme MKA.

Teed ja niidetud loodusrajad Krillimäe MKA-I, Viimsi keskosa MKA-I ja Rohuneeme MKA-I. Kaart: Maa-amet

Esimeseks tööks oli radade puhastamine ja niitmine. Nüüd saab metsade vahel jalutada nii niidetud radadel kui ka olemasolevatel teedel. Igaüks saab endale sobiva trajektoori valida. Kui tahad, võid jalutada Kelvingist Pringisse või hoopis Pringist Rohuneemele, sest nüüd saab ka Reinu teelt läbi Komposti kinnistu Rohuneeme MKA põhja- ja kirdeosasse liikuda.

Krillimäe MKA-I ootab sind kaunis loodus. Fotod: Maris Markus

Eesmärk on ühendada erinevaid külasid nii, et ühest teise saaks liikuda läbi loodismaastiku, pakkuda loodussõbrale hingekosutust, õpetada loodusväärtusi paremini tundma ja märkama elus ning eluta loodust oma ümber. Praegu ei ole radadel veel väikevormi nagu pingid, purded, suuna viidad jmt, aga tulevikus saavad lisatud ka need. Hetkel kutsume inimesi radasid avastama ja neid läbi kõndima ning lihtsalt rohkem aega looduses veetma.

Radadel näed erinevaid metsatüüpe ja kooslusi, punaseid pihlakaid ja kuklaste pesi, loomi ja nende tegevuse jälgi. Krillimäe MKA-I Reinu teelt algava ja lõuna poole kulgeva sihi kõrval kulgeb kraav, millesse kobras on puid langetanud. Rajal endal on näha paar auku pinnases (vaadake, et jalutades neisse sisse ei kuku), kus kaldasse uuristatud koprakäikude katus on sisse varisenud. Raja kõrval puudel võib näha oravaid ja sihil kohata näiteks metskitsi. Mitmes kohas jääb radade äärde suuremaid ja väikesemaid rändrahnasid, mis mõnes kohas ka kauni samblamütsiga kaetud. Need, kes hindavad samblavaiba kohevust ja naudivad erinevaid mustreid, võivad kiigata Viimsi keskosa MKA-st lääne-ida suunal läbi kulgeva rajaäärse kraavi kaldaid. Erinevad samblaliigid on sinna tõelise lapi-teki muistri kujundanud. Otsige ja vaadake, kas leiata raja kõrvalt üles ka humala või kuulete metsast öökulli huikeid.

Rõõmsaid avastusi!

Maris Markus
keskkonna vanemspetsialist

Rajad on nüüd puhastatud ja niidetud.

ÜRITUSED VIIMSIS

Septembris toimuv Spordinädal kutsub koos liikuma

23.–30. septembrini toimuv Spordinädal pakub üle tuhande liikumisvõimaluse nii algajatele kui ka harrastajatele.

“Sel aastal toimub Spordinädal juba kümnendat korda ning selle juhtmõtteks on “Liigume koos!” ütles SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse projekti juht ja Euroopa spordinädala koordinaator Eestis Renna Nelis.

Spordinädala põhiprogrammis on tänavu nii suured üleriigilised liikumisüritused kui ka kogukondlikud algatused maakondades. Viimsis saab osa võtta mitmest üritusest:

23. septembril kell 12 toimub Viimsi staadionil Mesikäpa teatejooks;

23. septembril kell 18 toimuvad Randvere kooli ujulas tasuta avatud ujumistreeningud harrastajatele ja algajatele. Tunde juhendab treener Maiu Herzmänn. Eelregistreerida saab e-posti aadressil maiu@estboat.ee;

26. septembril kell 15 toimub Viimsi mõisa pargi ja Karulaugu terviseraadadel kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooks;

28. septembril kell 10.30 toimub Randvere kooli juures Viimsi rattakross ja rattapäev. Täpsemat infot saab kodulehelt www.iseteenindus.viimsisport.ee/et/registreeru/register.

Spordinädal on osa Euroopa Komisjoni poolt ellu kutsutud üleeuroopalises liikuma kutsuvast algatusest European Week of Sport, mida korraldatakse 2015. aastast aktiivse eluviisi propageerimiseks. Spordinädalat korraldab SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskus.

Maia Burlaka

SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskuse kommunikatsioonijuht

Üks Spordinädala sündmustest on kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooks. Foto: erakogu

Piip ja Tuut leidsid tee Viimsi Artiumisse

PIIP JA TUUT TEATER väisab uuel hooajal Viimsi Artiumi vähemalt korra kuus kokku poole tosina erineva lavastusega. Vaatajateni jõuavad nii igihaljad kui ka uhiuued lood, nii kirjandusteoste dramatiseeringud kui ka algupärased autorilavastused, nii väikestele kui ka suurtele teatrituhvilistele.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Oktoobri alul saab kaasa elada Jaanus Vaiksoo kirjutatud samanimelise raamatu “King nr 39” põhjal sündinud lavaloole, kus üks viienda klassi poiss püüab lahendada kriminaalset müsteeriumi – tundmatu mees ostab iga päev samast kingapoest täpselt sama suurusega kingapaari. Marek Demjanovi lavastuses satub seiklushimuline poiss ootamatute sündmuste keerisesse, mille käigus kohtub värvikate tegelastega, kogeb esimest armumist ja leiab uue sõbra. On põnevust ja mõistatusi, unistamisi ja nalja. Laval on Haide Männamäe, Toomas Tross, Maarja Tammemägi, Grete Konkis, Stefan Hein ja peaosas Mathias Ausmeel. See on ka üks väheseid lavastusi Piip ja Tuut Teatri repertuaaris, kus laval ei kohtagi armastatud klounipaari.

Oktoobrikuu teises pooles saabuvad Piip ja Tuut Viimsi Artiumisse ühe oma värskema lavastusega, mille autoriks on Jan Kaus. Lavastus “Piip ja Tuut ajajalus” räägib sõnadeta ära Eesti loo ja seda vähem kui tunniga ehk kuidas Piip ja Tuut näevad Eesti ajalugu. Pered saavad osa esivanemate lugudest, mis on leidnud aja jooksul aset sellel maalapil, mida peame oma koduks.

Stseen etendusest “Tallinna karud”. Foto: Anna Liisa Erik

Hingedepäeva eelõhtul on vaatamiseks noorte vanavanemate lapsepõlve lemmikraamatu põhjal loodud lavastust “Piip ja Tuut on Lövi Lõrr ja Jänes Jass”. “See, mis tõstab Jänes Jassi ja Lövi Lõrri lavastuse parimate lastelavastuste tasemele, on hoopis Piibu ja Tuudu enda lisandid,” kirjutab Danzumees oma arvustuses.

Pimeda novembrikuu keskel saab vaadata teatri kõmulisemat lavastust “Piip ja Tuut pimedas ja teki all” (alla viiestele keelatud). Ning kuu teises pooles mängitakse suures saalis suurejoonelist muusikali “Tallinna karud”, mille libreto kirjutas Piip ja Tuut Teatrile Läti teatrimees Lauris Gundars ning muusika lõi Siim Aimla (“Piip ja Tuut. Hamlet”, “Cabaret Siberia”). See peredele loodud keskkonnateemaline muusikal räägib loo karuperest, kes on sunnitud oma kodust loobuma, kui linn taas laieneb seda ümbritseva metsa arvelt. Nurka aetud loomad käituvad ettearvamatult ja sama teevad ka inimesed, kui karud linnapilti ilmuvad. Detsembris näeb Viimsi Artiumi la-

val piparkoogilõhnalist ja jõuluhõngulist lavastust “Piip ja Tuut piparköögis”, mis on alati olnud teatri aastalõpu repertuaaris.

Piip ja Tuut Teatri etendused Viimsi Artiumis

- 9. ja 10.10 kell 10 ja 14 Jaanus Vaiksoo “KING NR 39”
- 18.10 kell 19 Jan Kaus “Piip ja Tuut AJAJALUS”
- 1.11 kell 19 Olivia Saar “Piip ja Tuut on LÖVI LÕRR JA JÄNES JASS”
- 15.11 kell 19 “Piip ja Tuut PIMEDAS JA TEKI ALL”
- 20.11 kell 12 ja 19 Lauris Gundars ja Siim Aimla “TALLINNA KARUD” (muusikal)
- 6. ja 12.12 kell 19 “Piip ja Tuut PIPARKÖÖGIS”
- **Viimsi Artiumi mängukava:** viimsiartiumi.ee/programm.

Viimsi valla lähiaja sündmuste kalender

Kontserdid ja teatrietendused

- 21. septembril kell 19 Anett x Fredi LIVE @ViimsiArtium. Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 28. septembril kell 19 poliitkomöödia “Pidu Riigikogus”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 28. septembril kell 19 Nordic Jazzon: Deniss Pashkevich Trio & Villu Veski (LAT/EST). Viimsi Artiumis. Tasuline.
- 28. septembril kell 19 Estonia huku 30. aastapäeva mälestuskontsert “Laulan üle merede”. Viimsi Püha Jaakobi kirikus. Tasuline.
- 1. oktoobril kell 11 kontsert-etendus “Muusikapäev Lolala Muusikamaal”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 1. oktoobril kell 18 rahvusvahelise muusikapäeva kontsert. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 8. oktoobril kell 19 etendus “Kalevipojad – Made In Finland”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

Eakatele

- 20. septembril kell 14.20 seenio-

- ride kinohommik – “Reagan”. Viimsi kinos. Pilet sisaldab tassi teed või kohvi. Tasuline.
- 25. septembril kell 15 reisigrupi 80+ kohtumisõhtu. Viimsi hoolekandekeskuse 2. korruse saalis. Tasuta.
- 26. septembril kell 17 sügishooaja avamine ja huviringidesse registreerimine. Kuusalurahva Teatri etendus. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 27. septembril kell 11 robotika huviringi proovitund vanemaealistele. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 27. septembril kell 14.30 seenioride kinohommik – “Madame Clicquot”. Viimsi kinos. Pilet sisaldab tassi teed või kohvi. Tasuline.
- 2. oktoobril kell 11 loeng “Pärimis-seadus – testamendid”, lektor Kadi Kollo. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 4. oktoobril kell 11 kohvihommik külalisega – Annika Vaikla ja Lemme Palmet. Teema: “Viimsi seenioride heaolu ja arengud lähiaastatel”. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 4. oktoobril kell 14.30 seenioride kinohommik – “Emalõvi”. Viimsi

- kinos. Pilet sisaldab tassi teed või kohvi. Tasuline.
- 9. oktoobril kell 11 loeng “Pärimis-seadus – pärimiste vormistamine”, lektor Kadi Kollo. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 9. oktoobril kell 15 ooperitund sopran Ille Saarega. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 11. oktoobril kell 11 raamatuklubi. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 11. oktoobril kell 14.30 seenioride kinohommik – “Anett”. Viimsi kinos. Pilet sisaldab tassi teed või kohvi. Tasuline.
- 18. oktoobril kell 11 kohvihommik külalisega. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 19. oktoobril kell 19 Vanemuise teatri külalissetendus “Päikesepoisid” Rahvusoperis Estonia. Lisainfo: Randvere päevakeskuse Heaolu klubi, Aime Salmistu, tel 5690 7520.
- 23. oktoobril kell 17 tantsuõhtu “Rõõm muusikast”, musitseerib Andrus Kalvet. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 24. oktoobril kell 15 rahvalikud laulud ja kandlelood kandlemees Sandrilt. Randvere päevakeskuses. Tasuta.

- 25. oktoobril kell 11 vaimse tervise kohvihommik – mälu treening. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

Noortele

- 25. septembrile kell 16 filmiõhtu “Vehkleja”. Püüsi noortekeskuses. Tasuta.
- 28. septembril kell 13 Vimpsiku jutu- ja mängutunnid. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 2. oktoobril kell 15.30 teeõhtu noorte heaolu spetsialist Kaisaga. Püüsi noortekeskuses. Tasuta.
- 11. oktoobril kell 15.30 kunstiteraapia töötuba. Püüsi noortekeskuses. Tasuta.

Varia

- 24. septembril kell 14.30 doonoripäev. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.
- 24. septembril kell 18 Tiina Pargi reisiõhtu “Madeira”. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 25. septembril kell 18 Ursula Zimmermanni raamatuesitlus. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 28. septembril kell 11 näojooga

töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

- 2. oktoobril kell 14 Viimsi ettevõtluspäev. Viimsi Artiumis. Tasuta.

Sport

- 23. septembril kell 12 heategevuslik teatejooks. Viimsi staadionil. Tasuta.
- 23. septembril kell 18 Spordinädala ujumistreeningud täiskasvanutele, ühes trennis saab osaleda kuni 8 inimest. Eelregistreerimine on vajalik: maiu@estboat.ee. Randvere kooli ujulas. Tasuta.
- 26. septembril kell 15 XXV kindral Johan Laidoneri olümpiateatejooks. Viimsi mõisa pargis. Tasuta.
- 28. septembril kell 10.30 Viimsi rattakross ja rattapäev. Rattakrossi distantsideks on 20 ja 10 km ning noorte distantsiks 4 km. Rohkem infot: info@viimsisport.ee. Tasuline.
- 1. oktoobril kell 19 maagiline laternamatk kutsub Viimsi ja Merivälja ajalugu avastama. Matk kestusega 2,5 tundi (7 km) algab ja lõpeb Viimsi vallavalitsuse ees (Nelgi tee 1). Piletid hinnaga 23 eurot on saadaval www.laternamatkad.ee.

Pilates kui füsioteraapia – miks on ikkagi vaja lihaseid treenida?

PILATES on muutunud viimastel aastatel üheks populaarseimaks treeningumeetodiks, mis ühendab endas jõu, paindlikkuse ja vaimse tasakaalu.

Kersti Bocicaut

Viimsi huvikeskuse
turundusspetsialist

Algselt vigastustest taastamiseks loodud treeningukava on nüüd leidnud kindla koha nii sportlaste kui ka kontoritöötajate igapäevaelus. Mis teeb pilatesest tõhusa ja armastatud treeningviisi, sellest vestlesime tervisejuhi ja Pilates Plussi treeneri **Terje Vainoga**.

Kust on pilates alguse saanud?

Joseph Hubertus Pilates, Saksa päritolu visionäär, lõi 20. sajandi alguses treeningumeetodi, mis muutis tema enda elu ja aitas hiljem tuhandeid teisi. Noorpõlves mitmete terviseprobleemidega (rahiit, reuma, astma) võidelnud Pilates alustas harjutuste süsteemi loomist, et oma seisundit parandada. Tema meetod osutus sedavõrd tõhusaks, et see aitas tal taastada oma tervise. Pilates jätkas oma treeningmeetodi arendamist kogu elu, aidates nii vigastustest taastuda kui ka arendada sportlaste ja tantsijate vastupidavust, paindlikkust ja mehaanikat. Joseph Hubertus Pilates oli täiesti veendunud, et oma keha eest hoolitsedes suudab inimene kehale algselt antud funktsioone säilitada kauem ning elada kvaliteetsemat ja pikemat elu.

Tänapäeval on paljud Pilatese loodud harjutused võetud kasutusse füsioteraapias ning sealsed patsiendid jõuavad sageli edasi pilatesetreeningusse. Füsioterapeudi ja pilatesetreeneri eesmärk on sar-

nane – aidata inimestel läbi liikumise ja lihastreeningu taastada või saavutada parem tervis ning seeläbi parandada elukvaliteeti.

Millel põhineb Pilatese meetod?

Pilateses treenitakse läbi kogu keha, kuid peamine eesmärk on keha keskosa ehk kehatüve tugevdamine, millele järgnevad kõik ülejäänud liigutused.

Pilatese peamine eesmärk on keha keskosa ehk kehatüve tugevdamine.

Eesmärk on pingevaba keha, parem rüht ja heas toonuses lihased. Samuti paraneb liigeste liikuvus, paindumus, kehatunnetus, stabiilsus ja tasakaal. Harjutustest on suur abi näiteks õlavöötmel- ja seljaprobleemide korral. Regulaarselt harjutusi tehakse probleemid kaovad või vähenevad oluliselt.

Miks on lihastreeningut vaja?

Meie luustikku hoiavad püsti lihased ja kui treeningut ei tehta, jäävad lihased nõrgaks, mille tulemusena muutub üldine kehahoid ning kehapoolte vahel tekib düsbalanss – ühe poole lihased on pinges ja lühenenud ning teises pooles välja veninud (lõtvunud).

Kui varasemalt on palju räägitud, kui mitu sammu peaks iga päev tegema, siis Maailma Terviseorganisatsiooni uuem soovitus on tähelepanu pöörata just lihastreeningule. Vähemalt kaks korda nädalas tuleks tegeleda lihas-

Terje Vaino.
Foto: Margus Vaino

te teadliku treenimisega. Juba alates 25. eluaastast hakkab inimese lihasmass tasapisi vähenema ja et seda pidurdada, aitab ainult lihastreening. Lihaste treenimisel on palju erinevaid kasutegureid. Näiteks vanemaealised, kes on tegele- nud lihastreeninguga, ei kuku nii sageli ning ka luude hõrenemist esineb nende hulgas vähem.

Lihaskonda tuleb treenida targalt – koormust järk-järgult kasvatades, et vältida võimalikke ülekoormusvigastusi. Mõõdukas koormuse kasvatamine on ca 10% nädalas.

Sama tähtis on õigesti toituda – süüa rohkem värsket ja rohelist ning vältida jahu ja lisatud suhkrut. Äärmiselt oluline on üle vaadata valkude tarbimine, sest lihas-

massi kasvatamiseks on vaja palju valku ehk iga keha kilogrammi kohta üks gramm.

Vähemalt kaks korda nädalas tuleks tegeleda lihaste teadliku treenimisega.

Valgurikas toit aitab säilitada luu- ja lihasmassi, hoiab täiskõhutunnet, aitab kontrollida vere suhkrutaset ja pidurdada vanemisprotsessi. Head valguallikad on näiteks munad, liha, kala ja juust.

Millised on sinu soovitud tervemaks eluks?

Igapäevane tempokas liikumine vähemalt 30 minutit toob kaasa märkimisväärsed vaimsed ja füüsilised eelised, vähendades stressi ja ärevust ning hoides depressiooni eemal. Lihastele tuleks pakkuda koormust 2–3 korda nädalas, valides endale sobiva treeningu ja treeneri. Piisav uni – täiskasvanutel 7–8 tundi, lastel ja noorukitel 9 tundi – on samuti heaolu nurgakivi. Teadlik toitumine ja aeglane söömine aitab vältida ülesöömist ning hoida keha ja vaimu tasakaalus. Kontoritöötajad peaksid iga tunni järel võtma 5–10-minutilise pause, et kõndida, sirutada, suhelda ja aknast kaugusse vaadata. Mõned korrad nädalas võiks kontoris teha 15-minutilise võimlemispause. Vaata ka: online.pilatespluss.ee.

Viimsilane Katariina Saar esindas Eestit noorte maailmameistrivõistlustel

AKROBAATIKA 2023. aastal esindas Katariina Saar (14) oma kolmikuga Eestit noorte Euroopa meistrivõistlustel, saavutades tempokavas rekordilised 25,9 punkti. Tasakaalukava seekord veidi ebaõnnestus ning võistluse lõpetasid nad väga tubli 25. kohaga.

Johanna Niinemets

Akrobaatika Kooli
juhendaja

Nüüdseks on Katariina pingutused päädinud sellega, et sel sügisel esindas ta 13–19 vanuseklassi kolmikuga Eestit võistlusel 13th FIG Acrobatic Gymnastics World Age Group Competitions, mis toimus 12.–15. septembril Portugalis. Tema oli kolmikus ülemise rollis, ustavateks alumisteks Ellinor Orgusaar ja Krööt Arna. Kolmikut tree-

nisid Heidi Kann, Matthias Kann ja Tiago Maia.

Katariina alustas oma akrobaatikatreninguid Viimsi koolis treener Marion Rannu käe all. Üsna pea jäi kooli huviringist väheks – Katariina suurendas treeningukoormust ning asus treenima sportakrobaatika tippreeneri Heidi Kannu käe all OMAsaalis. Neiu on palju vaeva näinud ja treeninud juba aastaid 19 tundi nädalas. Suvel ja koolivaheaegadel on Katariina osalenud laagrites ja treeningutel kaks korda päevas. Lisaks on ta osalenud lugematul arvul välisvõistlustel, esindades Eestit näiteks Portugalis, Soomes, Inglismaal, Poolas.

Katariina alustas oma sportlaseteed Viimsi kooli spordihoone gümnaastikasaalist ning Akrobaatika Kool alustas 10. septembrist seal ka taas treeninguid. Viimsi koolis on meie trennid juba traditsioonilised ning läbi aastate on need toi-

munud alati teisipäeviti ja reedeti. Viimsis treenivad meil kolm treeningurühma: Titaan, Naatrium ja Räni, seega igale lapsele ja noorele on olemas oma vanusele ja tasemele vastav treeningurühm. Titaani rühma ootame 7–12-aastased algajaid, Naatriumi rühma 10–14-aastased edasijõudnud ning Räni rühmas treenivad lasteiealised akrobaatikaga alustajad. Kui aga ühel hetkel Viimsi treeningutest

Katariina Saar, Ellinor Orgusaar ja Krööt Arna MM-il Portugalis.

Fotod: erakogu

jääb väheks, siis saab kolida edasi OMAsaali trenni tegema, täpselt nagu seda tegi Katariina ning on teinud ka väga paljud teised Viimsi lapsed ja noored.

Meie treeningute eesmärk on lastele pakkuda võimalikult mitmekülgset arengut ja tegevusi. Akrobaatikatreningud arendavad nii füüsilist jõudu kui ka painduvust, nii vastupidavust kui ka kiirust. Väga oluline roll on ka keha koordinatsiooni arendamisel ja silma-käe koostööl. Teeme palju trenni individuaalselt, kuid oluline osa on ka paaris ja rühmas tehtavatel harjutustel, mis lisaks füüsilistele võimetele arendavad ka koostööoskust, empaatiat ning usaldust kaaslase vastu.

Akrobaatika arendab väga tugevalt üldist kehatunnetust ning on väga hea baas edasiminemiseks ükskõik millisele teisele spordialale. Meie juures treeninguid alustanud

noortest on tulnud väga heal tasemel kergetõustiklasi ja ka peotantsijaid. Treeningutega liitumiseks võta ühendust e-posti aadressil johanna@omatsirkus.ee või telefonil 5615 0287.

Katariina ülemise rollis.

Viimsi alustab 4. hooaega Eesti-Läti korvpalliliigas 9. oktoobril

KORVPALL Septembri lõpus pannakse pall mängu Eesti-Läti korvpalliliigas, kus Viimsi osaleb juba neljandat aastat järjest. Esimese mängu peavad viimsilased 9. oktoobril võõrsil VEF Riga vastu, millele järgnevad kolm kodusaalis peetavat mängu. Nagu ka möödunud hooajal, moodustavad meeskonna tuumiku Viimsi enda omakasvandikud ning mitmed noormängijad.

Kärt Radik
Viimsi Teetaja
kaasautor

Peatreener Valdo Lips, kuidas suvine ettevalmistus möödus ning kas kõik plaanitu sai realiseeritud?

Ettevalmistus on läinud plaanipäraselt ning väga hästi. Võistkonna komplekteerimisega hakkasime varakult pihta ja tegime endast kõik oleneva, et säilitaksime eelmise hooaja koosseisu. Kõik ei sõltunud meist ning 100% see ei õnnestunud. Tegemist oli aga meie parima suvise ettevalmistusega üldse meistriliiga ajaloos. Ühiste treeningutega saime juba juuli keskel alustada ning klubi võimaldas meeskonnale ka ühise laagri Hiiumaal.

Kuni juuli keskpaigani töötasid mehed individuaalselt füüsilise ettevalmistuse treeneri Asko Meineri plaanide järgi ning korvpallitreeninguid viis läbi Dmytro Kolomychenko. Ettevalmistuse rõhk oli nagu ikka füüsilisel ettevalmistusel ja individuaalsete oskuste arendamisel. Mida lähemale hooaja algus tuleb, seda rohkem liigume järk-järgult mitme mängija koostööle, mille lõppeesmärgiks on võistkonna viimine ühele laine-pikkusele.

Millises seisus hetkel meeskond on, kas kõik on terved?

Oleme raskematest treeningtsüklistest taastumas ning testide tulemused näitavad, et kehaliselt oleme paremas seisus kui samal ajal eelmisel hooajal.

Suvel liitus klubiga Bosniast pärit keskmängija Omar Pajic, milline saab tema roll olema?

Omari puhul on tegemist keskmängijaga. Esiteks ootame temalt koos teiste eesliini mängijatega kaitse-laua kontrollimist. Omaril on hea "korvpalli IQ" ja teeme tööd selle nimel, et ta meie "süsteemi" valutult sulanduks.

Kas otsite mõnele positsioonile veel täiendusi?

Kui võimalusi tekib, siis täiendaks võistkonda veel ühe keskmängijaga.

Millised on uue hooaja eesmärgid ning kes on peamised tiitlipretendendid?

Peamiseks eesmärgiks on praeguses faasis keskenduda treeningprotsessile, sest see on kõige rohkem võistkonna liikmete kontrolli

all. Kuna ei oska hinnata oma peamiste konkurentide koosseise, siis momendil on raske öelda, milline tulemusemärk oleks meile korralik väljakutse, kuid samas reaalne. Kui mängud algavad ja võistkondade koosseisud saavad selgemaks, siis saame ka eesmärgi seadma hakata.

Nii nagu ajalooliselt on olnud, nii pean ka eeloleval hooajal peamiseks konkurentideks Eesti meistriliiga BC Kalev/Cramot ja Tartu Ülikool Maks & Mooritsat.

Tegemist oli meie parima suvise ettevalmistusega üldse meistriliiga ajaloos.

Hooaeg tuleb pikk, kuidas on plaanis aasta läbi korralikku füüsilist vormi hoida?

Tuleb nagu ikka varieerida treeningukoormusi ning terve hooaja jooksul treenerite tiimiga planeerida treeningtsükkeid, kus füüsilise ettevalmistuse treeningutele rohkem rõhku panna.

Kes on algaval hooajal Viimsi kapten?

Uueks kapteniks on Aleksander Oliver Hint, kes on kindlasti üks meie selle hooaja liidritest ning kellelt ootame läbimurret EST-LAT liiga üheks tippmängijaks saamisel. Oliver on võistkonnamängija, kes annab endast alati kõik ja võitleb meeskonna eest ning tõmbab oma võitluslikkusega ka teisi käima.

Kapten Aleksander Oliver Hint, kuidas sinust kapten sai ja kas see kutse tuli ootamatult?

Ootamatult ei tulnud, olin arvestanud sellega, et sellel aastal võib-ol-

Treening: esiplaanil Kaspar Kuusmaa, Stefan Vaaks ja Omar Pajic, taamal Kristjan Kokk. Fotod: Lisbeth Soone / KK Viimsi

la saab minust kapten – treenerid tegid minust kapteni.

Kas uus roll on midagi muutnud, kuidas meeskonnakaaslased su uude rolli suhtuvad?

Roll kindlasti ei ole muutunud. Tahaks loota, et see sobib ka mängijatele, et ma olen kapten.

Millised eesmärgid oled nii endale kui ka meeskonnale uueks hooajaks seadnud?

Endale ei ole ma palju eesmärgi seadnud, kuid tiimina või meeskonnana loodaks ikkagi mängida medalite peale.

Omar Pajic, mida sa enne Eestisse tulekut teadsid meie riigist, korvpallist?

Kui aus olla, siis esimest korda siia tulles ei teadnud ma ei riigi ega korvpalli kohta suur midagi. Ma uurisin kodus tausta ja sain teada, et Eesti on väga kena riik. Samuti, et talved võivad olla üsna külmad. Ma tulen riigist, kus on praegu temperatuur ca 40 kraadi, seega kliima võib muutuda pisikeseks probleemiks. Aga hetkel on kõik hästi, sest Viimsi asub mere lähedal ja trennivaladel päevadel on mõnus käia rannas aega veetmas.

Korvpallialaselt ei teadnud ma samuti palju, aga uurisin ka selle kohta ja leidsin, et Eestis on väga hea süsteem korvpalli edendamiseks ja mulle meeldib siin. Üks lõbus fakt – 1993. aasta EM-il mängis Eesti minu riigi Bosnia ja Hertsegoo-

Aleksander Oliver Hint.

Ela kaasa!

- **Esimesed kodumängud Kaamos karikavõistlustel:** vs TalTech 22.09 k 17, vs UTILITAS Rapla 25.09 k 19:30.
- **Esimene EST-LAT korvpalliliiga kodumäng** 13.10 k 17 UTILITAS Rapla vastu.
- Hooajapäsmeid on võimalik soetada Piletitaskust.

Tulin siia, klubi inimesed võtsid mind väga soojalt vastu. Olen hästi sisse elanud, kaheksapäevane treeninglaager aitas meeskonnakaaslastega tutvuda. Teised on siin teist või kolmandat aastat, seega minusugusel mehel on meeskonda kerge sisse sulanduda.

Iga päev tuleb saada paremaks, järgida peatreener Valdo mänguplaani, võtta päev korraga, sest tegemist on noore meeskonnaga ja me ei saa mängida hästi ilma treenimata ning võita nii palju mängu kui võimalik. Kuna olen vanem mängija, siis püüan aidata meeskonnal kasvada ning teha hea hooaeg.

Omar Pajic.

viina vastu. Eesti meeskonna parim punktitooja oli minu tänase meeskonnakaaslase Kaspar Kuusmaa isa Aivar Kuusmaa. Ta viskas selles mängus nelikümmend punkti, olles tiimi parim punktikütt.

Kuidas oled sisse elanud ning mida ootad endalt ja meeskonnalt?

KOMMENTAAR

Ken-Martti Reinart iseloomustab meeskonnakaaslasi

- **Stefan Vaaks #0** – tõenäoliselt rahva lemmik, keskmisest tublim sisseviskaja.
- **Gerrit Lehe #1** – alati valmis seltskonnauitusteks, ei jäta kedagi kunagi üksi.
- **Aleksander Oliver Hint #2** – kogenud kapten, hoiab kõikjal asju hästi kontrolli all ja on väljakul hea energiaga.
- **Kaspar Kuusmaa #5** – väljakul kõige valjem ja väga agressiivne mängija.
- **Artur Sarap #8** – muidu positiivne võistkonnakaaslane, kuid vahel pea natuke liiga laiali, aga küll see ka ajaga paraneb.
- **Kristjan Kokk #13** – kohalik poiss, kellele saab alati loota. Iga mõne aja tagant tuleb trenn, kus unustab mõõdaviskamise ära.
- **Kevin Sünd #14** – suur numbrite ja spordisõber, satsi suurim viskekahur.
- **Heorhii Shvydcvhenko #15** – vaikne ja armastab teha palju trenni.
- **Hans Norman Normak #17** – võistkonna parim keskjoonelt viskaja, vahva tiimikaaslane.
- **Ron Laanemaa #18** – seiklustele avatud ja ülimalt võitlushimuline mees.
- **Mark-Andreas Jackson #23** – uus nägu Viimsi võistkonnas, väga töökas ja sõbralik kutt.
- **Omar Pajic #29** – suur sõbralik Bosnia mees, satsi kõige vanem ja kogenum mees.
- **Jorgen Rikberg #31** – oskab õigel ajal teravaid märkusi teha, võistkonna suurim külmakartja.
- **Ken-Martti Reinart #44** – loodetavasti kõige positiivsem tiimikaaslane. Õnnelik, et saan olla osa sellest kõigest.
- Meeskonda veavad peatreener **Valdo Lips**, abitreener **Dmytro Kolomychchenko**, ÜKE treener **Asko Meiner**.

REAKUULUTUSED**Aiatööd**

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

HEKKIDE pügamine, VILJAPUUDE suvine lõikamine, HALJASTUS-TÖÖD. Pikaajaline kogemus, kvaliteetne töö. Facebook Toomas Kirotar, tel 5564 7029, e-post toomas.kirotar@gmail.com.

Köielt puude hooldus, kujundus või langetus, puude sidumine, hekkide pügamine, ohtlike puude raie, kändude freesimine, viljapuude hooldus, puittaimede istutus – töid teostab litsentseeritud arborist. Võta ühendust ja vaatame koos üle! Tel 525 1330, marek@mww.ee.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Langetame üleliigse puu teie aias ja koristame. Samuti aitame ära toimetada sügisesed aiatööd, nt multši, väetamise, istutamise ja ka terrassi jms hooldamise tööd. Tel 553 8500, e-post pojeng@pojeng.ee.

Ehitus

Teostan erinevaid üldehitus- ja remonditöid. Vundamendi ehitus, siseviimistlus, välisviimistlus, sanitehnilised ning elektritööd (olemas B2 pädevus). Tel 552 7217.

Katuste ja fassaadide pesu ja värvimine, rennide puhastus, akende pesu; paigaldame katuseredeleid ja vihmaveerene. Töökogemust on 12 aastat. Võta ühendust e-posti aadressil kpe.kpe@mail.ee või helistades tel 5638 8994. Vaata lisa kodulehelt www.kpe.ee.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Laadur-ekskavaatori teenustööd, lammutustööd, ehitusprahi koristus ja õue koristustööd. Tel 507 4178.

Ehitusmees teostab järgnevaid töid: suvilate lammutus, üldehitus, värvimistööd. Tel 5365 1222.

Kaks pikaajalise kogemusega ehitusmeest (53- ja 39-aastane) ootavad suuremahulisi objekte eraisikutelt: suvilad, majad, korterid. Teostavad üldehitust, vannitubade plaatimistööd, torutöid, siseviimistlust (pahteldus, mp-krohvimine), soojustamine. Tel 518 2846, Toomas.

Kvaliteetne plaatimisteenus ning saunade ehitus nii era- kui äriklientidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Piirdeaedade ehitus, tänavakivide ja äärekivide paigaldus. Haljastustööd, terrasside ehitus, majade remonttööd ja värvimine, lammutustööd. Tel 5897 0093, e-post Unikivi24@mail.ee.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 566 76629, info@viimsikivi.ee, www.viimsikivi.ee.

Muud teenused

Koduteenusena juuste lõikus eakale ning puudega abivajajale. Tel 5592 8588, Kaie.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Veoteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsu äravedu. Metallijätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Töötame ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

VANARAUJA JA KODUMASINATE tasuta äravedu. Plekk, vinklid, torud, aiavõrk, mahutid, vannid, pesumasinad, pliigid, mootorid, kaablid, autoosad, akud jne. Korterist väljatassimine, külmiku, teleri tasuline äravedu. Tel 5550 5017.

Korstnapühkimine. Kütteseadmete hooldus ja remont. Töödele garantii ja akt. Tel 5692 1396.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.

Pakume katuste, rennide, fassaadide, akende ja sillutiste pesu ning kaitsetöötust. Könniteede ja teiste pindade pesu kõrgsurve meetodil. Tel 5650 3489.

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassi õpilastele. Aitan korrata põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Raamatupidamine väikeettevõttele. Töökogemust 20 aastat. Hinnapakumine e-maili teel mparn0408@gmail.com. Suhtlus nii eesti, soome kui ka inglise keeles.

Ost, müük

Müüa soodsas hinnas puitbrikett kandiline RUF, premium pellet 6 ja 8 mm, kuivad kaminapuud ja küttekliksid, transpordi võimalus. Tel 517 0257.

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektioneerimise esemeid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan vanavara: uuemad ja vanemad raamatud, postkaardid, märgid, mündid, margid, heliplaadid, mänguasjad, nõud, keraamika, kunst, käekellad jm. Tel 514 0618, Andres.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus. Tasuta transport al 30 võrku. Hind al 4,20 € võrk. Suurema koguse ostjale soodustus. Tel 507 9940.

Kuivad küttepuid 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

KÜTTEPUUD. Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Pakume ka kojuvedu. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev.

Küttepude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. Rohkem infot saab kodulehelt www.puu24.ee või tel 520 0093, 600 0136.

Ostan kokku Ameerika kogumiskaarte, koomikseid, spordikaarte, spordisärke. Samuti suletud pakendites arvuti-/konsolimänge. Tel 5621 4078.

Kuiv küttepuu: 40 l võrkkott, 30 cm lepp, kask. Pakume kohalevedu. Tel 527 0884.

Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Tehniline seisukord ei oma tähtsust. Vajadusel registrist kustutamine ja äravedu puksiiriga. Tel 5630 4306.

Müüa LOOMASÖNNIKUT, mulda, liiva, killustikku. Tel 5697 1079, e-post taluaed1@gmail.com.

Pakun tööd

Pakume tööd nõudepesija-köögiabilisele. Töökoht Karulaugu Pesto kohvikus Viimsis. Tööaeg kell 10–17 graafiku alusel. Palk kokkuleppel. Kontakt: toidukirg@gmail.com, tel 510 4400.

KPEKATUSEPESU.EE

- KATUSTE PESU JA VÄRVIMISTÖÖD
- FASSAADIDE PESU JA VÄRVIMINE
- AEDADE PESU JA VÄRVIMINE
- KATUSTE PARANDUS
- REMONTTÖÖD
- RENNIDE PUHASTUS
- AKENDE PESU
- PAIGALDAME KATUSEREDELEID
- VAHETAME VIHMAVEERENNE
- LUMETÖRJE KATUSTELT

Töökogemust 12 AASTAT

MEIEGA SAAB ÜHENDUST Tel 5638 8994 • kpe.kpe@mail.ee f K.P.E OÜ

Algorithmics
International school of programming

Supervõimed Superhomseks!

90+ riiki, 515 linna, 1,1M+ lõpetajat

Tänapäeva lastele vajalikud oskused

Rahvusvaheline programmeerimiskool kutsub 6–18 aastaseid lapsi IT-kursustele.

Valige endale sobiv formaat

- Tunnid veebis või koolis kohapeal
- Veebisaitide, animatsioonide, graafika, mängude ja programmide loomine.

Kuni 8 last rühmas

Õppetöö toimub argipäevadel peale kooli või nädalavahetustel!

SKÄNNI MIND!

Võta ühendust juba täna!

+372-5311-7070
haabersti@algorithmicschool.com
https://haabersti.alg.academy

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.

Vaata lisaks: viimsi.ee/reklaamihinnad

Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:

- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal Viimsis toimuva kohta
- tiraaž on 10 860
- ilmub kaks korda kuus
- on 24-leheküljeline
- on vallaelanikele tasuta

Viimsi Teataja

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Aasta Suurim Aknakate Kampaania!
Iga Kuu Uued Soodustused 30%-50%!

Vali Parim:

- Rulood & Kassetirulood
- Yoldi-kardinad & lamelkardinad
- Allusion & Tekstiilkardinad
- Söasevõrgud & Turvakardinad
- Terrassimarkilised & Fassaadikardinad

Piiratud Aja Joaksul! Ära maga maha võimalust uuendada oma ruume soodsalt!

Külasta Meid: Kulumäe tee 37
Jälgi Meid: Facebook
Info: +372 68 28 440
www.aknakate.ee

Tutvu meie eripakkumistega juba täna!

Taviberg
EHITUS

- Eramu ehitus ja remont
- Siseviimistlustööd
- Fassaaditööd
- Katuste ehitus
- Santehnilised tööd
- Elektritööd
- Aedade ja piirete ehitustööd
- Tänavakivide paigaldus

Info ja kontakt
Tel +372 604 0000
Mob +372 5553 0422
WWW.TAVIBERGEHITUS.EE

Nordic Jazzon
@ViimsiArtium:

Deniss Pashkevich
Power Quartet,
Villu Veski (LAT / EST)

28.09 kell 19

Nordic-Baltic Mobility
Programme for Culture

instrumentarium

KIIRUSTA!
HINNAD PUHKAVAD
VIIMASEID PÄEVI

PRILLIRAAMID
NÜÜD KUNI -70%

Täpsed tingimused kaupluses.

Instru Viimsi Market

Randvere tee 7a, Haabneeme, tel 666 0017, viimsi@instru.ee instru.ee

LUMEN

— JUBA 31 AASTAT —

Sinu **HAMBAKLIINIK**
Viimsis

KONSULTATSIOON ja RAVIPLAAN

HAMBA- ja JUURERAVI

PROTEESIMINE

KERAAMILISED KROONID JA TÄIDISED

KIRURGIA ja IMPLANTATSIOON

CAD/CAM HAMBALABOR

3D RÖNTGEN jne

Asume
Viimsi Äritares
ja Viimsi SPA majas

Helista **601 1812** ja vaata www.lumen.ee

Oleme Tervisekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

**KOOLIVAHEAJA
TEGEVUSED LASTELASETELE
JA VANAVANEMATELE**

LASTELE VANUSES 5-II AASTAT

Erinevad töötod:

- meisterdamine
- õpime loodust tundma
- käime muuseumis

**EELREGISTREERIMINE
KUNI 18.10.2024**

**ÜHE TÖÖTOA MAKSUMUS
6€/INEMENE**

+372 56470834
marje.plaan@viimsihoolekandekeskus.ee

**RAHATARKUSE
KLUBI**

PÕHILISED ASJAOLUD JA PEAMISED
NÄITAJAD, MIDA AKTSIA KOHTA ENNE
OSTU OTSUST VAADATA

ESMASPÄEV
23.09. KELL 17.30-19.00
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE
II KORRUSE SAAL

**JUHENDAJA
TIIU LUMBERG**

MARJE PLAAN / MARJE.PLAAN@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE / 56470834
WWW.HOOLEKANDEKESKUS.EE

HOOAJA AVAMINE

RANDVERE PÄEVAKESKUS

JA HUVIRINGIDESSE
REGISTREERIMINE

NELJAPÄEV 26. SEPTEMBER KELL 17.00

Esineb
Kuusalurahva Teater "Nokia" 3110
Tervitused
Õnnitleme suvesünnipäevalisi

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

LIITU MEIEGA

AVATUD ON REGISTREERIMINE HUVIRINGIDESSE
WWW.VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE
FACEBOOK-VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS

HAABENEEME PÄEVAKESKUS
LEHTE, 56240688, LEHTE.JOEMAA@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

RANDVERE PÄEVAKESKUS
AIME, 56907520 AIME.SALMISTU@VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

Sügis Viimsi Huvikeskuses

Huviringid lastele ja täiskasvanutele

Üritused

- Näojooga õpituba 28. septembril kell 11.00
- Klaasimaali õpituba 10. okt kell 18.00 ja 27. okt kell 11.00
- Voolava akrüülmaali õpituba 19. oktoobril kell 11.30
- AKI klubi hooaja avapidu 27. septembril kell 19.00

Etendused

- Poliitkomöödia etendus "Pidu riigikogus" 28. sept kell 19.00
- Seebimullide maagia 5. okt kell 11.00
- Etendus "Kalevipojad - Made in Finland" 8. okt kell 19.00
- Luulemäng "Kuulus on kummaline" 18. okt kell 19.00
- Etendus "Audients" 29. okt kell 19.00
- Lastelavastus "Mälestuste pööning" 30. okt kell 11.00

Kontsert

Kontsertetendus "Muusikapäev Lolala Muusikamaal" 1. okt kell 11.00

Näitus

Anne Veelmaa Vaasa loodusmaalide näitus avatud kuni 18. okt

TREENING

TANTS

TEHNOLOOGIA

MUUSIKAÕPE

KUNSTIÕPE

KEELEÕPE

KÄSITÖÖ

HARIDUS

RAHVAKULTUUR

MUUD HUVIRINGID

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

Broneeringud
vabalaud.ee

Jäid broneeringust ilma?
Pilet ükselt on 20€ ja selle eest saab
pubi baarist ühe 0,33l õlle või siidri!

11.10

BLACK VELVET
BLACK ROSE PUBIS

VIIMSI SPA
ilukeskus

Uued sügispakkumised
Viimsi SPA Ilukeskuses!

Kampaaniasse kuuluvad:
Bali SPA de Luxe kehahoolitsus - 49€
Guinot näohoolitsus "Lift Summum" - 75€

Broneeri spa.spatallinn.ee

DELICE

Kalafestival 10.09 - 30.09.2024

<p>Auster (elus) Tia Maraa nr4 Kalamajakas 1 tk</p> <p>1,29 tavahind 1,99</p> <p>-35%</p> 	<p>Lõhefilee, jahutatud Norra kg</p> <p>7,99 tavahind 19,99</p> <p>-60%</p>	<p>Kammeljas kg</p> <p>29,90 tavahind 39,90</p> <p>-25%</p>	<p>Sinised rannakarbid (elusad) kg</p> <p>5,99 tavahind 7,99</p> <p>-25%</p>
<p>Forellimari Kaluri 200 g</p> <p>12,99 tavahind 19,99 /64,95/kg</p> <p>-35%</p>	<p>Mereandide kokteil, külmutatud Vici 1 kg</p> <p>9,99 tavahind 14,59</p> <p>-31%</p>	<p>Hiiumaa säinaäkis fenkoliga Delice kg</p> <p>14,99 tavahind 19,99</p> <p>-25%</p>	

Pakkumised kehtivad 10.09 - 30.09.2024 või kuni kaup jätkub. Pildidel on illustreeriv tähendus.